

Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bui. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürgőnycim:
Közlöny. Arad. : Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
kiadása és rotációs nyomása.
Mégjelenti naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente
840, félv. 420, negyed-
évre 210, havonta 70 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej fel-
több. : Egyes szám 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. : (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint. :.

XLVII. évfolyam, 254. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

* Vasárnap, 1932. október 30

Sikoltó vészjelek

A váltóór némán tiszteleg a tovarobogó vonatnak. Aztán a pontos gép precizitásával átváltja a váltót. Az utakat elzáró sorompók rezegve lendülnek újra levegőbe a drótsodrony hatalma alatt. Messzi talán munkáscsapat javítja a pályát és kalapácsaik szikrártató útjese után zengve pattan a gránit... A vonat lihegő pöfékelésén kívül nincs semmi más hangja ennek az egymásba-illeszkedő, egymást kiegészítő munkaláncolatnak. Ezer kéz, ezer szempár és tízezerszer tízezer idegszál rejtett ritmusa repíti a tovarobogó vonatokat céljaik felé. Gépek, műszerek és emberek tökéletes összeműködése ez, melynek félreérthetetlen nyelve a szemafőr és a kéken, zölden, meg vörösen villogó lámpák jelbeszéde. Minden más fölösleges, lényegtelen, szervesen ide nem tartozó sallang.

De a CFR. más véleményen van. Szerinte ahhoz, hogy valaki jó hivatalnok, megbízható vasúti iparos és kifogástalan pályamunkás lehessen, le kell vizsgáznia a hivatalos államnyelv grammatikájából. Aki elbukik, az érthet ugyan a váltóhoz, pompásan szerelheti a végtelenbevezető vassínket és minden idegszállal, szemével és szívvel Demosthenese lehet a szemafőrök és lámpák világának, — ha elbukik a grammatikai vizsgán, abból munkanélküli csinálnak — mert így szól a megfellebbezhetetlen rendelet.

A vasutak vezérigazgatósága legújabb ukázanak olvasásakor akarattalan is feldübörög belüinkben egy kísérteties vízió, amelynek tizenkilenc hallgatag áldozata lett. A román halálvonat tébolyító sikolyoktól és vérbefulladó hörgésektől borzongó romhalmaza rémlik fel újra szemünk előtt. A vizsgálat megállapította: mindez azért történt, mert a váltóór — régi, kipróbált, megbízható ember — egy félperccel előbb nyult a váltó karja után. Egy félperccel hamarabb, mint ahogyan eddig, harminc és egynehány éven át tette. Az agy elektromos indítója előbb kapcsolta a kar megszokott mozdulatát — és bekövetkezett a katasztrófa.

Ez a váltóór kipróbált alkatrésze volt a józanságot követelő nagy gépezetnek. És mégis bekövetkezhetett a tömegtragédia. De milyen katasztrófákat rejt még magában számunkra az a nyelvvizsgáztató rendelet, amelynek csakis kisebbségi, csakis magyar áldozatai lehetnek...? Ha a nyelvvizsgán mind kibuktatják a régi, kipróbált és tapasztalt magyar hivatalnokokat, magyar váltóórokat és magyar munkásokat, hogy azoknak adják át helyeiket, akiknek egyetlen főlénye az csupán, hogy az anyatejjel együtt szívhatták magukba az állam nyelvét... Mit várhatunk majd akkor...? Pótolhatja-e a grammatikai felkészültség annyira az évtizedes gyakorlat tapasztalatait, hogy ne rettegjünk a halálhozó félpercenyi differenciáktól, a végzetes és jóvátehetetlen tömegtragédiáktól...?

Annak a szellemnek, amely szenvtelen ukázzal a munkátlanúság élesre fent Damokles-kardját függesztte novemberre a vasut tulajdonmórszt magyar kisebbségi alkalmazottainak feje fölé, nem lehet közömbös ez a fenyegető lehetőség. A vonatközlekedés meg nem ingatott biztonságánál nem vezérelhetik magasabb szempontok cselekedeteit. Azon az uton, amelyen az újabb nyelvrendelet indul, csak vakvágányra futhat a CFR. vezérkarának vonata és még idején meg kell hallaniok, mielőtt keresztül gázolnának a magyar vasutasok tömegén, hogy a magas politikától független, de annál köryörtelembebb bizonyosságú jövőendő újabb katasztrófákról ad sikoltó vészjeleket. (J.)

Nem lesz pénzügyi inkvizíció,

jelentette ki Madgearu pénzügyminiszter

Titulescu folytatja az orosz tárgyalásokat -- Cáfolják a Titulescu és Maniu közötti ellentéteket -- A pénzügyminiszter szerint, szó sincsen új adók kivetéséről

Maniu negyvennyolc órán belül nyilvánosságra hozza az utóbbi napok rejtélyes tárgyalásait

Bucurestiből telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: A belpolitikai élet kiemelkedő eseménye szombat délelőn a legutóbbi minisztertanács volt, amelyen a kormány tagjai — akik között természetesen Titulescu Miklós külügyminiszter is megjelent — első ízben foglalkoztak a kormányválság kitörése óta a likvidált ellentéteket tulajdonképpen kirombantó román-orosz megneemtámasztási szerződés ügyével. A tárgyalás jelenlegi stádiumáról maga Titulescu külügyminiszter tartott beszámolót, amelyet a minisztertanács tagjai egyhangulag vettek tudomásul és valamennyien biztosították Titulescut arról, hogy szempontjait magukévé téve, azonosítják magukat a külügyminiszter által előterjesztett javaslatokkal.

A minisztertanácsról a kormány semmiféle lényegbeli kommunikációt nem tett közzé, ámbar a sajtó érthető érdeklődéssel várta. Az ülés végetért után az újságírók megrohanták a mosolyogva kilépő külügyminisztert, akit természetesen kérdésekkel halmoztak el. Az egyik újságíró nyíltan is szembeszegezte Titulescuvall a kérdést:

A kormány nyilvánosságra hozza a Népszövetség „diktatórikus” feltételeit

[Az Epoca szerint különben a kormány legfelsőbb gazdasági bizottsága a jövő h t hétfőjén vagy keddi napján veszi tárgyalás alá a Népszövetség pénzügyi bizottságának javaslatait, amelyeket tudvalevőleg az előző kormány csökönyösen vonakodott magáévá tenni, sőt az ország presztizsét sértő diktatórikus parancsoknak minősítette azokat. Minden valószínűség szerint a kormány ezeket a feltételeket még a jövő hét folyamán legalább is részben nyilvánosságra fogja hozni.]

Élénk élet uralkodik Madgearu pénzügyminiszter bevonulása óta a pénzügyminisztériumban is. A miniszter az elmúlt nap folyamán a hadügyminisztérium költségvetését vizsgálta felül Samsonovici tábornok, hadügyminiszter aktív közreműködése mellett. Az ellenzéki sajtó értesítése szerint Madgearu azzal a gondolattal foglalkozik, hogy úgy a személyi, mint a dologi kiadásokat a hadügyi tárcánál is jelentősen mérsékeljen csökkenti fogja. Elhatározta továbbá, hogy 1933. év január elsején általános pénzügyi számbavételt rendez az egész ország területén.

A pénzügyminiszter formális pénzügyi népszámlálásra készül,

amelyekre vonatkozólag az előkészületek már is megkezdődtek.

Az egyik újságíró a nagyszabású tervekkel kapcsolatban kérdést intézett a pénzügyminiszterhez arra vonatkozólag, hogy mennyiben felelnek meg a valóságnak azok a hírek,

Folytatni fogja-e a kormány az oroszokkal a tárgyalásokat?

Titulescu pár percig mozdulatlanul, mosolygó arccal hallgatott, majd egyetlen egy szóval felelt:

— Igen.

Teljes a harmónia

Titulescu egyébként tegnap este érkezett vissza Sinaiából Bucurestibe és egyenesen Maniu miniszterelnököt kereste fel, aki vendégül látta magánál vacsorára a külügyminisztert. Ez a mozzanat a legélesebben cáfolja mindazokat a híreszteléseket, amelyek arról vélték tudni, hogy Maniu és Titulescu között bizonyos tekintetben ellentétek állanak fenn. A Rador félhivatalos távirati-ügynökség a maga részéről is ma már tendenciózusoknak és teljesen alaptalanoknak minősíti ezeket a híreket. Maniu és Titulescu között már az új kormány megalakítása alkalmával az első pillanatokban létrejött a teljes megegyezés és ezek az elvi konszonanciák vonatkoznak a kormány valamennyi problémáira.

amelyek arról szólnak, hogy új adók kivetését tervezi? Madgearu a következő rövid, de sokatmondó kijelentést tette:

— Nem lesz pénzügyi inkvizíció, sem pedig új adó!

Az Epoca szerint Vlad Aurél és Filipescu Gergely között tárgyalások folynak Orastien konverzió-ellenes és restabilizációs propaganda létesítésére. A két politikus november 20-án Bucurestiben propagandagyűlést akar tartani, hogy a nyilvánosság előtt ismertessék álláspontjukat.

Maniu Gyula nyilatkozik . . .

Ma este Maniu Gyula miniszterelnök magához kérette az újságírókat, hogy nyilatkozzék előttük az utóbbi napok bizonyos tárgyalásairól. A sajtóankéten azonban a miniszterelnök kijelentette az újságíróknak, akik a miniszterelnökségen megjelentek, hogy elnézésüket kell kérnie, mert ma még nem tud nyilatkozni abban a kérdésben, amelyben nyilatkozatot ígért, azonban nyilatkozatát 48 órán belül feltétlenül megadja. Reméli, hogy felvilágosításával meg fogja nyugtatni a sajtót, amelynek addig is megköszöni hazafias magatartását.

Maniu Gyula miniszterelnök egyébként ma este Piatra-Neamtiba utazott, ahonnan a király kíséretében a moldovai Bistritába megy. Itt Alexandru cel Bun halálának 500 esztendő évfordulója alkalmából nagy ünnepség lesz a király és a miniszterelnök jelenlétében.

Megalakult az új csehszlovák kormány

Nem lehet 9000 csehszlovák magasabb fizetésű köztisztviselő Csehszlovákiában — Hatmilliárdos megtakarítást remél az új kabinet

Prágából jelentik: A bonyolult kormányalakítási tárgyalások ma véget értek. Malypetr, a designált csehszlovák miniszterelnök egész nap folytatta tanácskozásait: délelőtt a nemzeti demokrata-párt elnökségét kereste föl, amely bejelentette, hogy hajlandó a kormányzásban résztvenni és az állami tisztviselők fizetésének leszállításának tervét a magáévá tenni, de a végleges döntést a szociáldemokrata-párt magatartásától teszi függővé. A szociáldemokraták viszont ragaszkodtak még a délelőtti folyamán is ahhoz az álláspontjukhoz, hogy a legmagasabb állami fizetés legalább 42.600 csehszlovák legyen.

Az ellentéteket az esti órákig sikerült olyértelenben kiküszöbölni, hogy a nemzeti demokrata-párt nyomására a szociáldemokraták

visszavonultak kívánságaikkal. Ezzel szemben Malypetr ígéretet tett arra nézve, hogy a munkanélküli állami segélyalapot semmiesetre sem fogja csökkenteni. Az éjjeli órákban Malypetr megjelent Masaryk köztársasági elnökkel, akinek bemutatatta kormánya listáját, amelyet az alábbiakban ismertetünk:

Miniszterelnök: Malypetr, külügyminiszter: Benes, belügyminiszter: Trappl, hadügyminiszter: Bradac, kereskedelemügyi: Mattaschek és közoktatásügyi miniszter: Spina.

Az új kormány — amint Prágából táviratozzák — az állami tisztviselők fizetését kilenc-ezer csehszlovákban maximálta: az ennél nagyobb fizetéseket könyörtelenül leszállítják. A kormány ezzel egy hatmilliárdos megtakarítást kíván elérni.

Megegyezés a német birodalom és a porosz kormány között

Tárgyalás Hindenburg elnökkel. -- Poroszország politikája egyúton halad a birodalom politikájával. -- A német lapok Herriot beszédéről -- Magyar és német politikusok tárgyalásai

Berlinből jelentik: Hindenburg elnök ma együttes kihallgatáson fogadta Papen birodalmi kancellárt és Braunt, az elmozdított porosz kormány elnökét, hogy az állami törvényszék ítélete által teremtett helyzetet megbeszéljék. A birodalmi elnök kijelentette, hogy a német birodalom és Poroszország között a július 20-iki elnöki rendelettel keletkezett vitát a törvényszék ítélete eldöntötte. Ugy az elnök, mint a birodalmi kormány respektálni óhajtja a bírói ítéletet. Braun volt miniszterelnök a volt porosz kormány nevében hasonló kijelentést tett. Ragaszkodott azonban ahhoz, hogy

az elmozdított kormány jogainak birtokában viszhelyeztessék, a birodalmi kormánybiztos jogköre pedig, amennyiben ez a tisztség fennmarad — csupán a rend és nyugalom fenntartására korlátozassék.

Von Papen kancellár a birodalmi kormány nevében kijelentette, hogy Braun miniszterelnöknek, valamint a porosz kormány tagjainak személyi integritását a birodalmi kormány nem vonja kétségbe. Ahhoz azonban nem járul hozzá, hogy a birodalmi biztos jogköre csak a rend fenntartására korlátozassék, ennek a teljes végrehajtó ha-

talmat kell gyakorolnia. Ugy a kancellár, mint az elnök, hangsúlyozták, hogy ragaszkodniok kell ahhoz, hogy Poroszország politikája egyúton haladjon a birodaloméval. Az államiérték között ilyenformán megegyezés nem jött létre.

Itt írják meg, hogy Herriot parlamenti beszédével szemben a német sajtó tartózkodással viselkedik. Mindamellett a címek között megvilágítják a beszédet szembeni németországi hangulatot. A Lokalanzeiger Herriot nagy uszítóbeszédéről ír, a Deutsche Allgemeine Zeitung szerint Herriot gáncsot vetett a lefegyverkezés elé. A Börsenzeitung szerint Herriot beszéde hazugságoktól és efferditésektől.

Budapesti jelentések szerint egyes lapok értesítése szerint már napok óta bizalmas megbeszélések folynak egy magyar politikai személy és a német politikai körök között. Az Új Nemzedék szerint a magyar személyiség Windischgraetz herceg, aki Papen kancellárral és Schleicher kancellárral folytatott tanácskozásokat. A lap szerint ettől egészen függetlenül a jövő héten Friedrich István Németországba utazik, ahol politikai tárgyalásokat folytat. Illetékes helyen ezzel szemben leszögezik, hogy Friedrich csak gazdasági kérdésekről tárgyal, politikai megbeszélésekre nincs megbízatása.

Új magyar külügyi sajtófőnök

Budapestről jelentik: Csáky István gróf miniszteri tanácsos, a magyar külügyminisztérium sajtóosztályának eddigi vezetője, fontos megbízatást kapott. Puky Endre külügyminiszter a sajtóosztály vezetésével dr. Mengele Ferenc madridi követségi ügyvivőt bízta meg. Csáky István gróf gyengélkedik a külföldi pozícióját csak betegszabadságának lejártá után fogja elfoglalni.

Az új magyar külügyi sajtófőnök érdekes és mozgalmas multat tekinthet vissza. Előkelő család leszármazottja, édesapja tábornok volt, ömaga is negyven hónapot egyfolytában a harctéren küzdött végig. A háború végeztével külügyi szolgálatra osztották be és előbb Londonban, majd Madridban működött a magyar követségeken.

A kilencedik szimfónia

Írta: PAÁL JÓB.

Copyright by Aradi Közlöny

Két esztendő óta izgat a probléma: hogyan és hol csendültek fel Beethoven lelkében a kilencedik szimfónia első akkordjai. Keresve kutatam adatok után, jártam Badenben, Korompán, Nagyszombaton, Pöstyénben; ezekhez a helyekhez fűződik a szerencsétlen sorsu komponista földöntúli szerelmének sok-sok meg nem fejtett rejtélye. Hallgatagon ültem holdfényes estéken a parkban, ahol Terézia lány keze simogatták Ludwig rakoncátlan fiúfiát, profán kezekkel turkáltam ismeretlen levelek között és meghallgattam legendákat, amik ott születtek meg a hold sugaraival kacérkodó korompai tó partján. És éppen ezért azt hiszem, hogy az alábbi írásom talán valamivel több a novellánál.

A kilencedik szimfónia egy zivataros nyári éjszákán született meg, 1805. július ötödikéről hatodikára virradó éjszakán.

A bonni orgonista fia és Terézia, az országbiro huga már két éve ismerték egymást. Ludwig zeneleckéket adott az Erdődy-comtesseknek és egyszer arra is vetemedett, hogy az egyik szonátáját a grófnőnek ajánlja. Megbocsátották ezt a vétékét, az ilyen muzsikust nem kell komolyan venni. Az Erdődy-grófné bécsi palotájában rokokó-butorok között állott a spinét és Brunswick Terézia grófnő véletlenül ott volt a kastélyban, amikor a borzashaju muzsikust ábrándos szemekkel eljátszotta saját szerzeményét. A löcsei kalendárium fedélapjára 1803. volt nyomtatva abban az esztendőben és Terézia ettől a napot kezdve szívébe zárta Ludwig van Beethoven lelkét.

A bécsi muzsikust a közeledő ősz már Marburgban találja, szívesen látott vendég a Brunswick Antal gróf vendégszerető házában. A gróf festőnének férje. Finta ezredes, szabadban maga is szenvedélyes zenész, különösen megkedveli a romantikus szimfóniák és szonettek ábrándos szívű költőit. Ő veszi észre először,

hogy huga fülig szerelmes a muzsikusha. És nem zavarja a szerelmeseket Söt. Pöstyáni nyári lakába meghívja Beethoven, történetesen akkor, amikor Terézia is Korompán van. Korompa: fény és ragyogás a múlt század első felében. 1804-ben már itt van Ludwig is és itt marad heteken keresztül. Lénizott papirosra röjja fel a lelke hangjegyeit és egy csodálatosan szép augusztusi estén megszületik a Mondscheinsonáta.

Még nem meri bevallani Teréziának, hogy egész szívvel szereti. Terézia az, aki elsőnek tesz vallomást.

A korompai kastély hatalmas parkjában, ott, ahol egy névtelen patak fodrozik a tóba és ahol megpihennek a hattyúk, amikor szárazra szállnak, öreg, göröngyös gesztenyefa áll. Valamikor régen, talán kétszáz esztendeje is van ennek, zivataros éjszakán villám szaladt keresztül az ágakon. Reggelre kitört a legelső ága a fának: tárogó lyuk maradt ott, ahol egykor a hajtás kizöldült. Nevetve mondta Terézia Ludwignak:

— Látja Ludwig, ebbe a lyukba csak annak szabad nyulni, aki szerelmes levelet vár.

És szomorúan tette hozzá: „En még nem nyultam ide sohasem!”

Ludwig hallgatott. Csak a szeme, meg a szíve muzsikált. De aztán megszólalt újra Terézia: „Holnap reggel maga is megnézhetné a régi gesztenyefát, hátha akad valami ott a maga számára is...”

Igy kezdődött.

1804. augusztusában.

De ekkor már mind a ketten szerelmesek voltak. Nagyon.

Karácsonykor Terézia mindent bevállalt Józi bácsinak. Józi bácsi korának leggazdagabb és legtekintélyesebb arisztokratája volt. Országbíró és elnöke a pozsonyi diétának. A korompai birtok nagyobb volt negyvenezer holdnál. És Józi bácsi maga is komponált. Bécsi aktorok adták elő színjátékát a korompai teatrumban. Józi bácsi is volt szerelmes és... megsimogatta a szepegő Terézia korompékete haját, aztán felreverte magához azt a fránya muzsikust. Sokáig beszélt vele

bécsi palotájában, a Herrengasse táján. És Ludwig van Beethoven ezen a napon nagyon boldog volt.

1805. elején különösen hangos volt Bécsben a farsang. A korzikai még nem fenyegette felforgató hadseregével a világot, Magyarországon jó volt a termés és a cédulapénzt nem vagdalták meg négy darabba. Bálra bál következett. És Terézia mindig csak Ludwiggal táncolt. Menuettet, polkát, meg bécsi valzert. Ludwig mindennap ott volt a palotában és tott Bécs úgy beszélt róluk, mint jegyespárról.

Csak Nelli néni volt ellene a frigynek, de Finták őt is meggyúrták végül. És elhatározta a családi tanács, hogy július 8-án, vasárnap megtartják az eljegyzést, Korompán, a Józi bácsi főuri kastélyában.

Márciusban Terézia Pálfalvára utazott, Ludwig pedig odahaza maradt Bécsben. Kezdődő reumája gyötörte és enyhébb napokra várt, hogy Badenbe utazhassék. Igaz, hogy Finták meghívták Pöstyénbe is, de ott még hidegek vannak és téli időben nehéz, meg körülményes az utazás. Oda-kint olvadni kezdett a hó és Ludwig van Beethoven az Artaria kiadóját várta. Valamelyik szonátájának ügyét kívánta megbeszélni, úgy volt, hogy a kiadó délután öt órakor jön el hozzá. Kakukos óra állott a kandalló fölött és az óra szerkezete pontosan verte a negyedét, meg a feleket. Nyílik az ajtó, jön a kiadó és mondja: „Ugy-e mennyire pontos vagyok, pontosan öt óra van, nem kell rám várni egy percet sem.” Ebben a percben verte a kakukos óra az ötöt. És Beethoven nem hallotta az óra ütését.

Valami ismeretlen zűrzavar keringett a fülében, úgy érezte, mintha a spinét hurjai megszakadtak volna és össze-vissza tagnának most. Kimeredt szemekkel nézett a kakukos órára és nem hallotta az ütések gyöngye hangját. Felugrott, oda-szaladt a kandallóhoz, visszaigazította az órát, aztán újra előre tolt: az óra megint kiverte az ötöt és Ludwig van Beethoven csak gyöngye hang-foszlanynokat tudott megkülönböztetni. Megrugdos-ta a kandalló oldalát, öklével a szekrényt dön-

Magyar bankár-házaspár megrázó öngyilkossága

Kronfeld Leó és felesége Zágrábban együtt a halálba mentek - Anyagi gondjaik miatt lettek öngyilkosok

Zágrábból táviratozzák: Megrázó, magyar vonatkozású hírt közöl a jugoszláv félhivatalos távirati ügynökség. Kronfeld Leó, ötven éves zágrábi bankár és nálaál öt évvel fiatalabb felesége, szombaton éjszaka megmérgezték magukat.

Amikor a cseládleány reggel benyitott a hálószobába, az ágyon eszméletlen állapotban találta gazdáját és feleségét. Azonnal telefonált a rendőrségre és a mentőkhöz, akik a házaspárt beszállították a kórházba. A rendőrség a szobában

egy altatószeres doboz talált, amelyből az összes pasztillák hiányoztak.

A kórházi orvosok megállapítása szerint, a doboz összes pasztilláját felhasználták és ezért életbenmaradásukhoz egyáltalán nincs remény.

Kronfeld Leó a háború előtti esztendőben egyike volt a leggazdagabb embereknek, nagybankok vezérigazgatói székében ült, később rosszabbra fordult a sorsa, mert

nagyarányu üzletei rosszul sikerültek és azokra tetemes összegeket ráfizetett. Legutóbb kis zálogháza volt Zágrábban, ez azonban alig jövedelmezett annyit, amiből szükösen megélhettek volna. Tettüket valószínűleg az anyagi gondok miatti elkeseredésükben követték el.

Idegtépő szerelmi dráma

Térdreroskadva könyörgött öngyilkos menyasszonyának vőlegénye, hogy usson ki a halálos örvények közül...

Győrből táviratozzák: Gyermekmeséből csinált tragédiát az élet, idegfeszítően izgalmas körülmények között. A rábaparti Beled községben Székely Ilona huszéves leány vőlegényével a folyó partján sétálgatott. A fiatal szerelmesek elkeseredetten tárgyalták, hogy a leány mostohaanyja semmiképpen sem hajlandó beleegyezni boldogságukba és nem akarja, hogy egymáséi legyenek.

A szép fiatal menyasszony egyszer csak hirtelen átölelte és megcsókolta vőlegényét, majd egy pillanat alatt a Rábába vetette magát.

A leány nem tudott uszni, mégis szerelmese után vetette magát és mert a víz sekély volt, szerencsésen ki tudta huzni. Röviddel

gette: a hangok, amik fülbe szűrődtek, erőltlenül gyöngék voltak.

Othagyta a kiadóját, rohant a doktorához: ezen a napon tudta meg, amit a doktor már régóta sejtett, hogy ... meg fog süketülni...

Azért június végén elutazott Korompárra.

Brunswickék készülődtek az eljegyzésre.

Ludwig van Beethoven pedig tudta, hogy soha az életében nem láncolhatja magához Brunswick Terézia grófnőt. Nem volt felke ahhoz, hogy egy hamarosan megsüketülő szerencsétlen beteg hitvesévé tegye a világ legszebb leányját.

De bátorsága sem volt ahhoz, hogy ezt megmondja annak, akit olyan nagyon szeret.

Julius 8-ára volt kitűzve a korompai Brunswick Terézia grófnő és Ludwig van Beethoven eljegyzési ünnepe és Ludwig van Beethoven július 5-én elutazott Korompárról.

Megszökött.

Fintáék meleg szeretettel fogadják a di-dergő, beteg embert, nem kérdezték, ágyat vetettek neki a vendégszobában, de Ludwig van Beethoven nem feküdt le. Vacogva, dideregve leült az asztal mellé, penecilusával megíragta a ceruzát, papirost terített maga elé és reszkető kezekkel írta a papirosra:

... te mindenem, te életem, te: én...

Ez az a levél, amelyet az irodalomtörténet Beethoven első, ismeretlen szerelmes levelének ismer.

... Azután tovább muzsikált a lelke és egymás után keltek életre a kilencedik szimfónia csodálatosan szép akkordjai...

Amikor Bécsben először adták ezt a mese-muzsikát, Ludwig van Beethoven nem hallott már semmit...

És soha az életében nem látta többé Teréziát... A kettőjük nagy szerelme mégsem volt meddő: ebből született meg a kilencedik szimfónia, amely élni fog időtlen időkig...

*

Ez a kilencedik szimfónia története...

ezután a leány újból kiszakította magát a fű karjai közül és

újra bevette magát a Rábába.

A leány elmerült a hullámokban, de nem sokkal utóbb felbukkant és fulladozva igyekezett fenntartani magát a vízben. Ez egy darabig sikerült is és

a vőlegény térdreborulva könyörgött a partról menyasszonyának, hogy usson ki a vízből,

mert ott már nagyon mély és így ő nem mer utánaugrani. A leány megsajnálta jaiveszékelt

TARZAN

azért késik még pár napig, mert mindenütt prolongálják

Rövidesen a

CORSO-MOZGO-ban.

Szerbiában beismerik a horvátországi

A szerb lapok a horvát eseményekről -- Gyors-tűzű ágyú a csendőrök ellen -- vérengzéseket

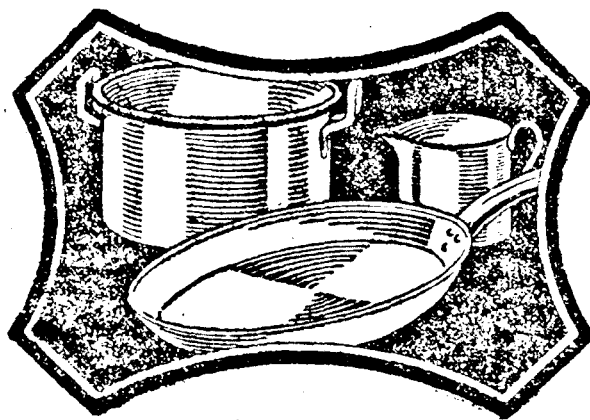
Belgrádból jelentik: Hosszas hallgatás, majd az események állhatatos tagadása után most a jugoszláv sajtó is közölni kezdi a horvátországi eseményeket. A Politikában Mitrovic Zsivo tollából helyszíni riportorozat jelenik meg. A cikkek szerint a horvát vezérek főként hivatalos csempészek segítségével jutottak fegyverhez. Augusztusban egész karavánok vonultak a Velebitákon át, amelyek Zárából hoztak fegyvereket. A lap szerint a Velebitok tövében levő Rizveniso faluban Supera Poldi házában volt a csempészek főraktára, ahol a felkelők között szétosztották a fegyvert.

Igy történt, hogy a csempészeket üldöző gyorstűzűvel ellátott őrökkel találkoztak szemközt magukat.

Az őrökön zöld sapka van, a sapkán bádogjel-

Vizrebocsájtották a világ legnagyobb hajóját

Párisból jelentik: Saint Nazarie kikötőjében ma vizrebocsájtották a világ legnagyobb személyszállító hajóját, a 75 ezer tonnás Normandiát. A vizrebocsátási ünnepségen a köztársasági elnökön kívül több miniszter is részt vett.

Fazekat és egyéb konyhaedényt VIM könnyűséggel tisztít!

VIM

mindent tisztít

vőlegényét, mert összeszedve erejét, igyekezett a mély vízben a part felé uszni. Közben azonban

egy örvény hirtelen elragadta. A fiu kétségbeesetten szaladt segítségért, de mire visszatért a partra, a leányt már elnyelték a hullámok és csak órákkal később találták rá holttestére.

gyorsan és biztosan hat

Rheuma / Kőszvény Ideg- és izomszába

spanyolnátha, főfájás és hűléses betegségeknek. Oldja a húgysavakat! 6000 orvosi vélemény! Idült esetekben is hatásos. Ragaszkodjék a Togal-hoz!

CORSO-MOZGO

MA 3. 5, 7% és 9% órákor és HÉTFŐN 5, 7% és 9% órákor:

A legkedveltebb művész és legszebb művésznő! LIANE HAID, WILLY FORST.

ARKADIA HERCEGE!

Das Lied ist aus cimii filmnél szebb, nagy rendezésű LUXUS OPERETT zené: ROBERT STOLZ. A bemutató zsúfolt ház mellett óriási sikert aratott.

Ma délután 3 órákor a rendes műsort adjuk (Arkadia hercege) 10 és 20 lejes helyárrakkal.

Ma délelőtt 11 és fél órákor:

Onagysága autót vezet!

Végig kacagtató zenés vígjáték! FÉLIX BRESSART, CHARLOTTE SUSA, ROLF v. GOTH. Matiné helyárrak!

Volt aradi banktisztviselő, mint belga tengerésztiszt kalandos utazást tett a világ körül

Borzalmas élmények a tengeren — Látogatás IV. Károly, az utolsó magyar király sírjánál. „Itt nyugszik Habsburg Károly”

Beszélgetés az „Aradra hazatért ifjuva”, aki a román haditengerészet szolgálatába állt

Napbarnított arcú fiatal ember járt szerkesztőségünkben. Kiejtésén, idegenszerű módon messziről érzik, hogy éveket töltött távol magyar környezetétől, szülőföldjétől, ahová most rövid szabadságra visszatért. Elegáns uniformis feszül alakján, a belga tengerésztiszt egyenruhájára és franciával kevert szavai hamar elárulják, hogy világot járt ember áll előttünk, aki kötetekre terjedő kalandokat tudna elmesélni élményeiről.

Niederländer László, aki 1928-ban még tisztviselője volt a Banca Marmorosch aradi fiókjának, a gazdasági krízis első leépítési-hulláma sodorta ki az élet nagy óceánjára. De nem csüggedt, életakarása, ifju optimizmusa nem hagyta el. Levelezni kezdett a havrei, marseillesi és antwerpeni tengerész-akadémiákkal. A francia akadémiák nagyon költségesek voltak s így Niederländer az antwerpeni tengerészeti főiskolába kérte felvételét. Dacára annak, hogy kereskedelmi érettségi nem képesít külföldi tengerész-főiskolába való felvételre, Niederländer olyan kitűnően vizsgázott, hogy minden további nélkül beiratkozhatott az akadémiára.

Két év Antwerpenben, diák-kalandok, kadet-csínyek közepette elszalant az idő... A kezdet nehézségeit eltakarja már a mult jótékony fátyla és Niederländer László ott kezd elbeszélését, amikor a „L'Avenir” nevű belga iskolahajó kivezett vele a nyúlt tengerre, hogy megtegye a tengerésztiszt vizsgára megérlelt világméretű utat. Vitorláhajóval a világ körül!... Niederländer franciás hévvel, fantáziával és kitűnő előadókészséggel beszél uti élményeiről:

— A „L'Avenir” 1931. október 18-án indult el Anwersből. A spanyol partok mentén... Cadix volt első állomásunk. Innen Sevillába vitorlázunk gyönyörű időben, ragyogó hangulat közepette. Sevilla... a szép nők és a bikaviadalok városa... Itt két napot töltöttünk, megnéztük a spanyol szépségeket és egy bikaviadalt. Majd búcsút mondtunk Spanyolországnak s tovább hajóztunk Marokkó elé. Casablanca marokkói kikötőben szálltunk ismét partra és el látogattunk a híres Hassan-tornyához, amely a Rabat nevű városrészben van. Itt a francia filmgyárak filmvárost létesítettek és végignézhettük, hogyan készülnek a sivatagi felvételek. Itt is két napot időztünk s ismét hajóra szállva, Madeira szigete felé tartottunk.

Funchal, Capo Vert és a tropuszi szigetek

A fiatal belga tengerésztiszt itt megáll, rövid szünetet tart elbeszélésében, majd külön fejezetet szentel Madeira szigeten lejátszódott élményeinek...

— Midőn Funchalban partra szálltunk, elmentünk a román konzulátushoz, ahol roppant udvariasan fogadtak bennünket s mikor megtudták, hogy magyar vagyok s egyben romániai származású, figyelmeztettek, hogy látogassam meg a sziget történelmi nevezetességét: IV. Károly osztrák császár, az utolsó magyar király sírját... A konzulátust itt csupán udvariasságból állították fel annak idején, midőn a száműzött király utolsó napjait élte ezen a szigeten. Mi kadetok valamennyien meglátogattuk a történelmi emléket, IV. Károly sírját. A sírhant felett tiszta fehér márványkő áll, amelyen francia és magyar nyelvű felirat látható. Kerestem a német feliratot is,

de nem találtam. Magyarul ez áll a fehér márvány síremlék lapján:

„Itt nyugszik Habsburg Károly”...

— Hajónk felszedte horgonyait és tovább vitorlázunk a Kanári-szigetek felé... Tenerife, Santa Cruz de Tenerif spanyol gyarmatváros, pezsgő fürdőélet folyik ott egész esztendőben. A spanyol pénzarisztokrácia ide jár fürdőzni, egészségét helyreállítani. Modern tengerparti fürdője mellett nevezetessége az ötezer méteres vulkán, melynek egészen kráterig autójáratok vezetnek. Vitorlásunk tíz kadetje szállt partra, köztünk a kínai hadügyminiszter fia: Wang-To-Ping Viktor, akinek nagy sikerei voltak a spanyol szépségek körében.

Az elbeszélés során most a tropuszi szigetek elevenednek meg előttünk, majd Capo Vert fekvő sziklafeje válik el élesen a buja növényzetek háttéréből, midőn befut a belga iskolahajó a zöld-foki kikötőbe. A legmulatságosabb kalandban itt volt részük a vidám kadetoknak:

— Sokat hallottunk a matrőzoktól Capo Vertől, ahol a nők a lehető legkevesebb ruhát viselik. Itt a hajó-pap, akinek hivatása, hogy a kadetok erkölcsére felügyeljen, nem engedte meg, hogy kiszálljunk. Csónakon közelítettük meg a partot... A csónakban ülve vártuk meg, amíg jó papunk tüzetesen megvizsgálta a néger hölgyek öltözködését, erkölcsét... Felvételeket is készített róluk, de egyet sem láthattunk... a benszültötteken ugyanis egyáltalában nem is volt ruha.

A vidámhangu, kissé sikamlós részletek

Színház — Irodalom — Művészet

Nőtlen férj

Operett-premier az aradi színházban

Vadnai László ragyogóan szellemes szövege maga is sikert jelentett. Brilláns humor vomul végig az egész darabon és a szépszámu közönség kirobbanó kacaja kísérte az egyes jeleneteket. A legszebb és leghatározottabb sikere a szövegnek volt. Márkus László slágerei, behízelgő, kedves zenéje méltóan párosult a szellemes prózával és ebből a társulásból határozottan nagyszerű operette született. A színház igazgatósága jól tette, hogy a „Nőtlen férj”-et műsorra tűzte, mert jókedvet, derűt varázsolt a közönség lelkébe.

Erényi Böske ismét beigazolta, hogy egyike a legjobb erdélyi szubretteknek, kellemes, csengő hangja, nagyszerű tánca, temperamentuma tapsra készítette még a legközbömbösebb színházlátogatókat is. Ha Méry játékában ambíció látszik, hangja a középregiszterekben iskolázottságra vall. Balázs százszázalékos bonviván, aki érzékeltetni is tudta az elegáns bárot, a női szívek diadalmas hőstét. Bársonyos hangja sikert hozott számára. Felhő Ervin és ifj. Szendrey Mihály feladatuk magaslatán állottak. Az ő feladatuk volt kacagást varázsolni a nézőtérre és ez mindenképpen sikerült is. Nyíltszíni tapsok jutalmazták meg az egyes jelenetekben természetes humorukat. Darvas, Gömör, Jávör kisebb szerepekben szintén jók voltak. A zenekart Gellért Pál vezényelte a töle megszokott precizitással. (—rosi.)

* Az aradi téli színház heti műsora. Vasárnap délután három órakor: Week-end (operettjudozság, hatodszor, mérsékelt helyárakkal.) 6 órakor: Angyalt vettem feleségül (vigjáték-

AUTOTULAJDONOSOK !!!

Megnyílt Bukarestben, Calea Victoriei 175. sz. alatt, telef. 3-78-38, állandó KIÁLLITÁSI TEREM, használt személy és teherautók vétele és eladása. GARAJUL JOHANN. 312

után Niederländer László fiatal arca elkomorlyodik és arra a szomorú fejezetre tér át, midőn egy borzalmas vihar alkalmával végig kellett nézniük, hogyan nyelik el a nekivadult hullámok egyik kadet-társukat. A vitorláhajó egész személyzetének pusztulását jelentette volna, ha visszafordulnak a fedélzetről lesodort fiu megmentésére s így inkább egy emberéletet áldoztak fel, a szigorú szabályok parancsszava jutott érvényre a szív szava felett.

Egy megrendítő jelenet

A Senegal-partvidék cápvadászatai, Dakar régi kalózáros háborzongató története, sok-sok színes epizód, eleven momentum kerül még felszínre a belga tengerésztiszt életteli előadása során, végül megkapó zárójelenettel fejeződik be Niederländer László elbeszélése:

— Midőn szerencsésen hazaérkeztünk belga földre a sok kaland, hónapokig tartó hosszú vándorlás után, a kikötőben nagy tömeg fogadott bennünket. Minden bajtársamnak ott voltak szülei, hozzátartozói, csak engem nem várt senki. De a legfájdalmasabb érzés akkor fogott el, amikor megláttam szerencsétlen bajtársunk szüleit, annak a fiúnak édesanyját, akit a tengeri vihar alkalmával veszítettünk el. A hajópap feladata volt tudatni a gyászhirot a szerencsétlen szülőikkel. Azt a jelenetet soha sem fogom elfelejteni, amíg élek.

Niederländer László világméretű utja után mint belga tengerésztiszt tért vissza most hazájába — hogy eleget tegyen hadkötelezettségének. Mert a belga tengerészetnél leszolgált három esztendő nem számít a román törvények szerint s Niederländer tengerészhadnagy ur a közeli napokban felölti a román tengerészet egyszerű matrőruháját, hogy leszolgálja önkéntes-évet a Fekete-tengeren. Cs. P.

judozság, harmadszor, mérsékelt helyárakkal.) Este 9 órakor: Nőtlen férj (operettjudozság, másodszor, A. bérlet.) Hétfő este fél 9 órakor: Nőtlen férj (operettjudozság, itt harmadszor, B. bérlet.) Kedd este: Édes ellenség, (prózaudiozság, itt másodszor, C. bérlet.) Szerda este nagyszabásu premier: Csók a tükör előtt, (színjáték itt először, A. bérlet.) Csütörtök: Csók a tükör előtt (színjáték, itt másodszor, B. bérlet.) Péntek: román előadás. Szombat: Amikor a kis lányból nagy lány lesz, (operettjudozság, itt először, látványos kiállítás, a budapesti színiszezon slágere, C. bérlet.)

* Vasárnap délután mérsékelt áru előadás: Weekend és az Angyalt vettem feleségül. Délután három órakor a Weekend megy, hat órakor pedig az Angyalt vettem feleségül. A Weekend operettjudozságban Ila Méry, Erényi Böske, Gömör Emma, Kiss Mariska, Balázs, Jávör, Darvas a főszereplők, míg az Angyalt vettem feleségül-ben Erényi Böske, Kiss Mariska, Gömör Emma, Ungár Boriska. Mérszáros, Darvas, Jávör, Lantos nevéhez fűződött a siker. A leszállított helyárak valóban olcsók.

* Kedden C. bérletben Édes ellenség prózaudiozság!

* Szerdán nagyszabásu premier: Csók a tükör előtt. Fodor László rendkívül szellemes színjátéka, amely Budapesten, de Bécsben, Berlinben is világsikert aratott. Mérszáros rendezésében bontakozik ki az előadás minden értéke.

* A „Nőtlen férj” sikere biztosította a további előadások szériáját. A premieren a közönség végig kacagta a szellemes szöveget és élvezte a ragyogó előadást, amelyben Ila Méry, Erényi Böske, Gömör Emma, Balázs, Felhő, ifj. Szendrey, Jávör, Darvas, egytől-egyvig ragyogóak. Ma, vasárnap este 9 órakor A. bérletben, holnap, hétfőn este fél 9 órakor B. bérletben is ez a műsordarab.

Elköltözés miatt raktáron lévő képeimet minden el-fogadható áron kiárusítom. **Braun műkereskedés**, Str. Alexandrii 1. (volt Salacz-u.)

Nyelvvizsgára

kényszerítik a CFR-munkásokat és iparosokat is

A CFR vezérigazgatóságának újabb intézkedése — Miért kell grammatikát is tudni a szakmunkásoknak — A kisebbségi CFR-alkalmazottak elbocsátás veszélye előtt

Újabb megdöbbentő intézkedés született a CFR. vezérigazgatóságának azokban a hivatali helyiségekben, ahol az egyszerű nép hite szerint az ország közlekedésének javításán, minél kényelmesebbé tételén törik a fejüket szünetlenül az arra hivatott szakértők és adminisztrátorok. Minden valószínű, indokolt és logikus bevetés helyett azonban újabb végzések sorozatait eszelték ki a CFR.-nél, hogy ezúttal ne a hivatalnokokat tartsák véle rettegésben, hanem az egyszerű pályamunkásokat, akik két kezük verejtékes munkájával keresik meg mindennapi betevő falatjaikat a messziágazó vaspályákon.

A vasútigazgatóság környezetében nyert értesüléseink szerint az 1931. év áprilisában és szeptemberében lefolytatott nyelvvizsgálatok alkalmával megállapítást nyert, hogy többek között a vasúti nyugdíjaspénztár és segélypénztár tagjai nem ismerik eléggé a hivatalos nyelvet és így nem tudnak kellőképpen eleget tenni a szolgálat követelményeinek. Ezért, hogy a kitűzött nyelvvizsgákra előkészüljenek, haladékat kaptak 1932. májusáig. E vizsgá-

is elrendelték a kötelező nyelvvizsgálatot. Így tehát az a helyzet fog bekövetkezni 1932. november hó első felében, hogy a CFR. vezérigazgatósága úgy a nyugdíjpenztárhoz, mint a segélypénztár A) és B) tabellájához tartozó vasúti tisztviselőket, iparosokat, kézműveseket és munkásokat szigorú nyelvvizsgára rendeli be. A vizsga szóbeli és írásbeli lesz. Mindazokat pedig, akiknél a vizsgálatok vezetői megállapították, hogy a román nyelvet „megfelelően” nem bírják, azokat — lehetnek akár milyen ügyesek is a maguk mesterségében — könyörtelenül elbuktatják. Az elbuktottakat, valamint azokat, akik távolmaradásuk folytán nem vesznek részt a vizsgálatokon,

egyharmán el fogják bocsátani a CFR. kötelékéből.

Senki sem láthat egyebet ebben az intézkedésben, mint alkalomkeresést arra, hogy a szorgalmasan dolgozó kisebbségi vasúti hivatalnokok és munkások, kétközi iparosok és kézművesek újabb százait építse le minden jogi alap nélkül az erre hajlamos vasúti irány. Ha olyan embertől kívánnák a román

Főzőtanfolyam

az Iparos Otthonban,

melyet Háy Lajos, külföldön működött konyhamester vezet. Beiratkozások november 1-ig d. u. 4-7-ig ugyanott.

Társulat, Harmadrend, Szociális Misszió Társulat, Leányklub, Zárdai növendékek, Kongregációk, Gyermekkar, Oltáregyesület, a minorita-rend tagjai a püspököt veszik körül, aki kezében az Oltáriszentséget tartja. Ezután következik az Egyházközség, a Katolikus Kör, a Kolping Legényegylet, Credo Férfi egyesület, majd az egyesületekhez nem tartozó nők és férfiak.

A plébánia-hivatal az Aradi Közlöny útján hívja fel a körmenetben résztvenni szándékozó egyesületeket arra, hogy legkésőbb vasárnap délután fél 6 óráig jelentkezzenek a plébánia-hivatalban, ahonnan a rendezők utasításai szerint csatlakoznak a körmenethez. Az ünnep főnyének emelése miatt kívánatos volna, hogy amerre a körmenet elhalad, az ablakokat kivilágítsák.

Ma temetik Nagy Erzsikét

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor kísérik ki utolsó útjára Nagy Sándor dr. volt országgyűlési képviselő, városvezetői tag, aradi ügyvéd hirtelen elhunyt leányának földi maradványait, mélységes gyászba borult hozzátartozói, a család barátai, ragaszkodó hívei, a jóismerősök és tisztelők. A szombati nap folyamán számtalan levél és távirat tolmácsolta az együttérző lelkek szívből fakadó részvételtjes együttérzését a gyászoló családnak és számos testület képviselői, közéleti és társadalmi vezetőségénél tett részvétlátogatást a gyász-borult háznál. Aradváros vezetőségének képviselőiben egy delegáció jelent meg Botiuc Elek dr. városi interimár-bizottsági elnök vezetésével, dr. Jegessy Károly városi főügyész és Muresan János városi főmérnök és keresetlen, őszinte szavakkal tolmácsolták a városvezetés osztatlan részvétét. Dr. Barabás Béla feleségével együtt ugyancsak személyesen tett látogatást, hogy vigasztalást nyújtson régi barátjának, közéleti fegyvertársának. A részvétet tolmácsoló levelek sorából dr. Moga Romulus aradi rendőrkezes borsóság sorait kell megemlítenünk és ugyancsak levél útján fejezte ki együttérző részvétét az aradi Magyar Párt vezetősége is.

A délutáni órákban Aradra érkeztek a gyászoló család magyarországi rokonai is. Így Makórol hazajött ikói Adler Tiborné, született Dózsa Elly, dr. Dózsa Ferenc, Hajnal Miklós gyógyszerész, dr. Nagy Béla ügyvéd, Nagy Sándor dr. fivére Szarvasról, dr. Dózsa Imréné és Dózsa Ágnes Budapestről.

Nagy Erzsike koporsóját ideiglenesen a nagydoroghi Stauber-család sirboltjában helyezték nyugovóra.

A magyar Nemzeti Bank szigorító intézkedései

A román Nemzeti Bankhoz hasonló intézkedéseket léptetett életbe

Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank ma közzétett rendeletével, a külfölddel való értéktárgalom terén ugyanolyan intézkedéseket léptetett életbe, mint amilyeneket a román Nemzeti Bank a múlt héten fogantatosított. A Magyar Nemzeti Bank előzetes engedély nélkül Magyarországon is tilos értékpapírt és ezek osztalékait külföldi személy javára letétbe helyezni, értékpapírokat és szelvényeket az országból ki-, vagy az országba behozni. A két bank rendelkezése között mindössze annyi a különbség, hogy Magyarországon a felsorolt műveleteket a Jegybank külön kérelemre engedélyezheti.

Szövet és bélése árak

nagy választékban

a Segesvári szövetgyár vezérképviseleténél:

VAJDA BÉLA Arad, Bulev. Regina Maria

tok azonban a nyári szabadságok miatt novemberig nyertek újabb halasztást. Ki gondolta volna, hogy ez az újabb haladék arra lesz jó, hogy a CFR. nyelvtudásai és grammatikusai megragadják az alkalmat arra, hogy minél nagyobb mértékben kiterjesszék a nyelvvizsgarendszerüket?

A CFR. vezérigazgatósága időközben ugyanis rájött arra, hogy a vasútnál alkalmazott iparosok és munkások között is — horribile dictu! — sokan vannak olyanok, akik nem ismerik kellőképpen az állam nyelvét. Ezért gondoltak egy fordulatot és — ezekre nézve

nyelv feltétlen ismeretét, aki a nyelv ismerete nélkül valóban nem tudná vállalt kötelességét teljesíteni, ezt bárki megértheti azzal a fenntartással, hogy a legtöbb munkakör betöltésére elegendő egy közepes szinten mozgó nyelvismeret. Am utóvégre is a vasúti szolgálat különböző nyomtatványainak kitöltéséhez nem szükséges feltétlenül nyelvtanárnak lenni. Ez a szempont azonban semmiképpen sem lehet döntő az iparosokkal és a munkásokkal szemben, akik elsősorban is a szerszámjaikat kell, hogy kifogástalan tudással forgassák és csak utána a — grammatikát.

Dr. Pacha Agoston püspök

Krisztus királysága — megérkezett Aradra

ak vasárnapi ünnepe — Körmenet a püspök vezetésével —

Lelki ünnepekben gazdag vasárnapja lesz holnap Arad katolikus társadalmának. Dr. Pacha Agoston római katolikus megyéspüspök ma este hét óra tájban autón megérkezett Temesvárról, hogy résztvegyen a vasárnapi Krisztus királysága alkalmából rendezendő templomi ünnepeken, amelyek keretében az aradi katolikus leányokat és asszonyokat a bérálás szentségében részesíti. A püspök Aradra érkezése után azonnal megjelent a Minorita-templomban, ahol a bérálandók gyónatásában segédkezett. Vacsorán a Minorita-rend vendége volt, majd a Krisztus király ünnepét előkészítő szentségimádáson vett részt és hosszabb időt töltött a templomban az éjjeli szentségbetétel előtt.

Dr. Pacha püspök vasárnap reggel 7 órakor a mise keretében megáldoztatja azokat a hivatásokat, akik a lelkigyakorlatok során meggyónták a szentmise befejezése után pápai áldást oszt. A püspök résztvesz a befejező lelkigyakorlatokon, amelyet dr. Veress Ernő kómonostori plébános tart. Délelőtt 9 órakor

dr. Pacha Agoston ünnepélyes nagymiséjét celebrál fényes papi segédlet mellett. A mise alatt a templomi énekhar. Beliczay: F-dur miséjét énekli, majd Mütter Müller József karnagy vezetésével Schöff: Gradulé-ja és Fiedler: Offertorium-a kerül előadásra.

A nagymise után kezdődik a bérálás szentségének kiosztása ünnepélyes külsőségek közepette. A bérálás alatt csak a bérálandók és bérmaszülők tartózkodhatnak a templomban, míg a többi hívek részére minden órában misét celebrálnak a templom udvarán felállított oltárnál. Délután 5 órakor Rózsafüzér-ájtatosság, majd 6 óráig kezdettől ünnepi körmenet lesz, a melyet dr. Pacha Agoston megyéspüspök vezet. A körmenet a templomból indul el, majd a főutvonal nyugati oldalán egészen a Szent László-ucca sarkáig kanyarodik fel s onnan a Városháza oldalán visszafelé folytatja útját a templomig. A baldachint a katolikus egyházi és jótékonyági egyesületek veszik körül a következő sorrendben: a kereszt után a tanulóifjúság, majd a Csizmadiamesterek, Rózsafüzér Társulat, Szent Kereszt Hadsereg, Szent Sziv

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejtájt is elmulasztja

AHOL A CSÁSÁZÁROK visszaálmodják a múltat.

Látogatás a bécsi kapucinus sirböltben, a Habsburgok hriptájában — Rózsacsokor a Sasliók koporsóján — Ahol Mária Terézia, Erzsébet királyné és Ferenc József nyugszik — „Imádkozunk a császárokért!” — Akihez ellelejtett a mai világ —

Az Aradi Közlöny számára írta: STODOLNI DEZSŐ.

A Kapucinusok temploma.
Kopott falak, homályos folyosók, olvasót morzsoló örek barátok, a szentképeket belepte a por, csak a főoltáron üdék a virágok.

Az új Bécs ellelejtette ezt a helyet, éppen úgy, mint a régi császárvárost. A háboru utáni idők megölték az ifjúságot, széjjelszakították a családot és harcot indítottak a vallás ellen. A ma nem ismeri a tegnap napjait és nem ismeri azokat sem már, akik itt lenni pihennek a kőfedelek alatt. Ez a hely egy nagy temető, ahová álmokat temettek az uralkodókkal együtt és ez az a hely, hol egy hajdani nagy birodalom urai csatáik után örök nyugalomra tértek.

Homályos folyosó, egy hajlott hátú, fehérszakállas barát kinyitja a nehéz vasajtót és int, hogy kövessük. Lassan megyünk lefelé a kikopott lépcsőfokokon és valahogy rájuk száll a múlt...

A falak mellett komor szarkofágok sorakoznak, a falak megbarnultak az idő múlásától és a villanyfény nem is illik ebbe a régi környezetbe, ahová annyi emlék fűződik. Az egyik koporsó mellett megállunk. Egy piros rózsacsokor fekszik rajta. A barát rámutat:

— Itt nyugszik a legendáshírű Sasliók, a reichstadti herceg.

akinek születését egész Franciaország örömmel ünnepelte. A herceg, aki már kora ifjúságában látta apja ragyogó pályafutását, maga is igazi franciának született és így anyjának minden igyekezte hiábavaló volt, hogy fiából osztrákot neveljen. Mikor Napoleont az ellenséges hatalmak Elbára viszik, a Sasliók anyjával együtt Schönbrunnba kerül. Története szomorú és állandóan ki-nyozza a honvágy, melyet erőszakkal akarnak elnyomni benne nevelői. 1832. június 22-én, most száz évvel ezelőtt, a honvágy és a tüdővész végzett a szerencsétlen herceggel és a francia kormány nemsokára hazaszállítja halottját, hogy apja mellett helyezze örök nyugalomra a szárnyaszegett Sasliókat.

— Minden héten friss rózsák illatoznak az egyszerű koporsón. Egy öreg anyóka jár hosszú évek óta ide, senki sem tudja kicsoda, micsoda. Néhány percig imádkozik, aztán ismét eltűnik.

Rózsák, honvágy, hazaszeretet. Napoleon egyetlen reménye csak száz évvel később jut vissza francia földre...

Egy boldogtalan királyné sirhelye.

Két hatalmas, egyforma szarkofágnál állunk.

— Itt nyugszik Mária Terézia, magyarázza vezetőnk —

és a férje: Lotharingiai Ferenc. Mária Terézia, aki 1740-ben lépett a trónra, Ausztriát Európa legvirágzóbb országává akarta fejleszteni, sajnos, rendeleiteinek szigorú végrehajtása és vallási türelmetlensége alattvalóiban ellenszenvet ébresztett. A schönbrunni kastély mükincesit és az egyházi felszereléseket is ő adományozta.

— Férje halála után gyakran járt el ide imádkozni és áldozni, élete utolsó éveiben azonban súlyos vizebetegekben szenvedett, úgy, hogy már nehezebb esett a léposón járni és ezért komornái egy ablakon keresztül egy székben engedték le a beteg császárnét.

Fehér márványkockákkal kirakott kisebb terembe lépünk.

— Itt nyugszik Erzsébet királyné és Ferenc József.

Erzsébet királyné, aki korának egyik legszebb asszonya és legjóságosabb uralkodónője volt, egész életében boldogtalan maradt. A királyné nyugtalan lélekkel barangol, hol a magyarországi kastélyának parkjában, hol pedig a svájci hegyek között. Élete titkát senki sem tudja, de bizonyos,

hogy valami bántotta és végig kísértette egész életét. Mikor 1898-ban Genfben egy anarchista türe halálra sebezte, az egész világ részvéte kísérte utolsó útjára.

Kissé elhaltgat. Köhéssel, ő sem bírja már soká, majd a másikra mutat:

— Itt pedig Ferenc József, a nagy császár és király nyugszik.

akit népei igazságossága miatt szerettek. A nagy uralkodó, aki maide nem hetven esztendőn keresztül kormányozta népeit, gyakran kereste fel ősei kriptáját és vasárnaponként gyakran lehetett itt látni. Nemsokkal a háboru kitörése előtt az egyik este itt imádkozott és vannak akik azt mondják, hogy a nagy uralkodó már akkor előre megérezte a hatalmas világéget.

— Ő az utolsó, aki itt nyugszik az uralkodók közül.

IV. Károly, aki száműzetésben halt meg, idegen földben nyugszik...

Akiknek népek sorsa volt a kezükben

Azóta nincs császár és a Habsburgok nagy temetőhelye, ahová több száz év óta megérnek az uralkodók örök pihenőre, lassan feledésbe megy. Akik itt nyugosznak, nagyok voltak, de csak emberek voltak, mint a többiek. Elmentek, elmúltak... Valamikor országok, népek sorsa volt

Bársony Rózsi szerelmi regénye

Az UFA-sztárrá lett operettszínésznő férjhez megy egy dúsgazdag földbirtokoshoz

Budapestről jelentik: Kevés színésznő futott be aránylag rövid idő alatt olyan ragyogó művészi karriert, mint Bársony Rózsi, a budapesti operett-színpadok elkényeztetett kedvence. Bársony Rózsi egész fiatalon, ugyszólván máról-holnapra, egyszerre, mint kész szubrett „ugrott ki” és olyan hamar meghódította boszorkányos táncudásával és temperamentumával a közönséget, hogy hamarosan a legjobban fizetett szubrettek sorába érkezett be.

A népszerű szubrettre csakhamar felfigyeltek filmkörökben is és a múlt évben Bársony Rózsi hátatfordítva a budapesti operett-színpadnak, kiment Berlinbe, ahol bámulatossággal UFA-sztár lett belőle. Nem egy filmbe volt már szép sikere Bársony Rózsinak, akire most bízták a legnagyobb feladatot: vele játszattja el az UFA Budapesten készülő filmjének, a „Vén gazember” című Mikszáth-regényből készült hangosfilmjének a főszerepét.

Bársony Rózsi tehát visszaérkezett Budapestre, azonban nemcsak a filmezés hozta haza, hanem egy gyermekkori romantikus szerelm is. Bársony Rózsi még évekket ezelőtt megismerkedett Darányi György földbirtokossal, aki néhai Darányi Ignác volt földművelésügyi miniszter családjából származik. A fiatalok barátságából hamarosan komoly szerelm lett. A dúsgazdag földbirtokos és az akkor még kezdő színésznő már abban az időben titokban eljegyezték egymást, azonban a

Bucurestibe költözöm!

Még 1 hónapig

olcsón vásárolhat

M. FISCHER

üveg- és porcellán nagyáruház
ARAD, Fehér Kereszt-épület.

E héten üvegszervizek a legolcsóbb árban lesznek kiárusítva!

!! Modern képkerekezés féláron !!

a kezükben, ma már csak mi emlékszünk rájuk... A mai világ nem... Most pedig mondjunk el magunkban egy Mialyánkot és imádkozzunk a császárokért!

Csend van, ide nem hallatszik le a város az élet zaja, az esti uccán már moziba, kávéhába sietnek az emberek, a Kärntnerstrassen bugnak a pirosautobuszok, a Hotel Sacherben az öt órai teán rumbáznak, az ötvenkettes villamosra most akasztják a pótkocsit és itt lenni, a csillogó aszfalt alatt, mindenkit ellelejtve, egy régi világ elmúlt dicsőségéről...

házasságra mindeztideig azért nem került a sor, mert, a szerelmes férfiaknál egész szokatlan nemes gesztussal, nem akart utjába állni menyasszonya művészi karrierjének...

Ugy a menyasszony, mint a vőlegény családja azon a véleményen volt, hogy a fiatal szubrett mesésen indult karrierjét nem szabad megállítani és Darányi György még abba is beleegyezett, hogy a menyasszonya Berlinbe menjen és a filmen is szerencsét próbáljon. Csak most, hogy Bársony Rózsinak ez a vágya is teljesült már és fényes pályafutása csúcspontjához közeledik, látták elérkezettnek a szerelmek az időt arra, hogy a gyermekkor szerelmek ábrándjait valóra váltsák és megházasodjanak...

A budapesti filmfelvételek befejezése után Bársony Rózsi hosszabb szabadságot kap az UFA-tól és valószínűleg még novemberben megtartják a fényesnek ígérkező esküvőt. A szép szőke szubrett azonban valószínűleg házasságkötése után sem hagyja el a színpadot, miután vőlegénye beleegyezett abba, hogy továbbra is megmaradjon pályáján, amely olyan sok sikert hozott már számára. Így Bársony Rózsi, aki mindössze huszonkét éves még csak, mint Darányi Györgyné is, tovább fog játszani, valószínűleg csak azt az egy áldozatot fogja meghozni férje kedvéért, hogy lemondva a filmről, nem megy vissza Berlinbe, hanem Budapesten marad és visszatér az operett-színpadra, első sikereinek a színterére.

A WEISZ SÁNDOR DIVATÁRUHÁZ

árai a legalacsonyabbak

minőségei a legjobbakkal

Segesvári seiyemgyár főlerakata:

Str. Bratianu 2.

H. Sziklay Gizi

Str. Cercetasilor (Szt. Pál-ucca)

tánciskolájában november hó 4-én, pénteken este új tánc-kolón kezdődik. Külön balett (spitz) tánc-kurzus és színvadi táncok betanítása.

Bűnvádi feljelentést tett elvált felesége a mohamedán hitre tért volt aradi fakereskedő ellen

Egy kalandos szerelmi regény folytatása -- Öngyilkossági kísérlet a temetőben --

Az elvált asszony négyszázezer lejt követel volt férjétől

Egy kis aradmegyei községben, békés egyetértésben és boldogan él most a fiatal pár. Heteken, hónapokon át tartó szenvedések, meghurcolások és izgalmak árán érdemelték ki a csendes boldogságot és amikor végetértek a viharok, amelyeknek részleteit az egész országban érdeklődéssel figyelték, a szerelmi regény hősei elmenekültek a nyugalmas Hegyaljára, ahol szorgalmas munkával, egyetértésben dolgoznak a Jövőért...

És most ismét rávetődik a nyilvánosság reflektoriénye Scholc Alajos volt aradi fakereskedőre és arra az izgalmas botrányra, amely heteken át tombolt a fiatal kereskedő családi élete körül. Ismét a bírósági tárgyalóteremben tárgyalják le magánéletének részleteit, szerelmi regényének romantikus fázisait. Scholc Alajos ügyében a közeljövőben újra tárgyalást tart az aradi törvényszék.

Még élénken emlékszenek az aradiak arra a bűnperre, amelynek középpontjában Scholc Alajos és felesége állottak. A fiatal aradi fakereskedő megismerkedett egy ismert aradi urileánnyal és elhatározta, hogy válik feleségétől. A megismerkedés maga is méltó kezdete volt ennek a regényes szerelemnek, amely heteken át foglalkoztatta Aradot. Scholc Alajos kiment az aradi temetőbe és szüleinek sírjainál föbe akarta lőni magát. Amikor már halálának szegyezte a fegyvert, véletlenül arament az urileány, aki hozzárohant és energikus gesztussal kicsavarta kezéből a revolvert. És megszületett a fiatalok között a mindent legyőző szerelem... Az uriaszony azonban hallani sem akart a válásról és minden igyekezet hiábavaló volt, nem sikerült meggyőzni arról, hogy a botrány elkerülése mindkét félnek egyformán érdeke. Scholc Alajos végül elszánt gesztussal oldotta meg a gordiusi csomót, napokon át tanácskozásokat folytatott több ismert budapesti ügyvéddel, akiknek tanácsa alapján Ada-Kaleh szigetére utazott a fiatal urileánnyal együtt. Ott mindketten áttértek a mohamedán hitre, majd Ada-Kaleh kádiája előtt megesküdtek és háztartottak.

Egy regényes szerelem hőseinek meghurcoltatása

Hazaérkezésük után hamarosan kitűdött, mi történt és Scholc Alajos első felesége bigámia címén feljelentette volt férjét és második feleségét. Megindult a bűnügyi eljárás, megkezdődött a hosszadalmas vizsgálat, kihallgatások, meghurcolások, letartóztatások következtek be, de a szerelmesek hűségesen kitartottak egymás mellett, még a börtönön keresztül is. Kitzették a tárgyalást és mindkettőt elítélték, azonban megállapították, hogy a vizsgálati fogsággal kitöltötték büntetésüket és a sokatszenvedett fiatal pár végre szabadlábra került. A történetek után egyiknek sem volt kedve tovább Aradon maradni és elhatározták, hogy Scholc Alajos új egzisztenciát igyekszik máshol alapítani. Kiköltöztek Győrökre, ahol kényelmes, szép uriházat vettek bérbe és az ottani szeszgyár részvényeseként a volt fakereskedő vette át a gyár vezetését. Sokáig nem tudták elfelejteni a szenvedéseket és a megfizetett munkában kerestek vigasztalást. Mindketten éjjel-nappal dolgoznak a szeszgyárnál, a fiatal pár nemcsak a boldogságból és a szenvedésből, hanem a munkából is egyformán vette ki részét.

A munkás, nyugalmas életet most a mult egy keblemetlen menientója zavarja meg. Scholc Alajosnak ismét bíróság elé kell állnia, hogy első feleségének vádjai ellen védekezzen. A bíróság annak idején ugyanis tartásdíjat ítélt meg az elhagyott asszonynak és az idők fo-

lyamán a tartásdíj összege 160 ezer lejre szaporodott. Az első feleség erre lefoglaltatta Scholc Alajos butorait fedezettképpen. A foglalás után néhány héttel az uriaszony dr. Cottoiu Romul ügyvéd útján bűnvádi feljelentést tett csalás címén volt férje ellen, akit azzal vádol, hogy a lefoglalt butorokat a foglalás megtörténte után közjegyzőleg második feleségének nevére íratta át. Az ügy aktái Tiplea vizsgálóbíróhoz kerültek át, aki hónapok hosszu során át vizsgálta a feljelentés ügyét. A tartásdíj összege közben egyre emelkedett és az első feleség most már közel 400 ezer lejt követel volt férjétől.

Az ügy a vizsgálóbíró előtt

Most befejeződött a vizsgálat és Tiplea vizsgálóbíró az ügy aktáit ma a törvényszékhez küldte ki a főtárgyalás kitűzése végett. Ez a napokban meg is történik és előreláthatólag még ebben az évben megtartják Scholc Alajos ügyében a főtárgyalást, amelyen ismét fel kell vonulnia mindazoknak, akik házassági regényében szerepet játszottak.

A nyugalmas kis aradmegyei község egyik uriházában pedig visszaidéződnék a mult szomorú emlékei, zaklatott, keserves hónapok eseményeinek visszajáró kísértete zavarja meg egy sokat szenvedett fiatal pár boldogságát.

Marosi Rudolf.

A Marosba akart ugrani egy nagyvarjasi gazda mert elkártyázta a tehén árát

Különös eseménynek voltak szemtanúi ma délelőtt azok, akik a Marosparton sétáltak. Egy izgatott ember rohant végig a parton, majd a várhid előtt letért az utról és a Maroshoz közeledett. Az izgatottan viselkedő ember feltűnt a hidon posztoló rendőrnek és észrevétlenül a háta mögé került. Éppen jókor, amire a rendőr odaért, egy lendületet vett, hogy a Marosba vesse magát. A rendőr elkapta a ruháját és rövid birkózás után sikerült felvonszolni a part-ra az elszánt öngyilkost. A rendőr azonnal személyi adatai után érdeklődött, de az öngyilkosjelölt annyira izgatott volt, hogy képtelen volt a hozzá intézett kérdésekre válaszolni. A rendőr, miután látta, hogy nem boldogul vele, előállította a központi rendőrségre.

A rendőrségen lecsillapodott egy kissé, úgy hogy ki lehetett hallgatni. Elmondta, hogy tegnap az éjszakai órákban érkezett Aradra Nagyvarjáról, hogy itt kis gazdasága számára egy tehenet vásároljon. Miután késő éjszaka volt, lefeküdni már nem akart és így betért az állomás közelében levő kocsmába. Itt egy darabig egyedül üldögélt, majd áttelepedett egy asztalhoz, ahol nagy kártyacsata folyt. A tehén árán felül volt nála pénz és így ő is elkezdett játszani. Aprópénzzel kezdte, de csakhamar előkerült a nagy bankó és utána bizony elment a tehén ára is. Mit volt mit tenni, a szerencse elpártolt tőle, maradék pénzéből kifizette az elfogyasztott bor árát és nekivágott a hajnalnak. Sétált a városban és így jutott ki a Marospartra. Itt azután észébe jutott, hogy mennyire várják otthon a tehenet. Elkecsereedésben öngyilkosságra szánta el magát és ebben csak a szemfüles rendőr akadályozta meg.

A rendőrségen aztán a lelkére beszéltek a gazdának, ha már a pénzt elkártyázta, legalább az életét ne dobja el könnyelműen. Sikerült is meggyőzni, úgy hogy megfogadta, hogy hazamegy s mindent elmond szépen a feleségének. Egy kikötése volt csupán, arra kérte a rendőrséget, hogy ne hozzá nyilvánosságra a nevét, mert ismét öngyilkos lesz.

A beteg Vásárhelyi Jankát meglátogatta Horthy Miklós magyar kormányzó sógornője

Arad egész társadalmának aggodó szerezete szállott az elmúlt napok alatt a volt Ferdinánd-ucca egyik földszintes háza felé, ahol Vásárhelyi Janka, a szegények pártfogója magas lázzal feküdt betegágyában. Vásárhelyi Janka orvosai: dr. Palágyi Jenő és dr. Posgay István mindent megtettek a hőemelkedés lenyomására és gondos, lelkiismeretes ápolásuk eredményeképpen Vásárhelyi Janka állapotában két nap előtt javulás állott be s mára már csaknem teljesen visszanyerte egészségét. Az örömdetes hírre megindult a rokonok és jóbarátok látogató-hada, akik valamennyien látni akarták, néhány szót akartak váltani Vásárhelyi Jankával.

A délelőtti folyamán váratlan és nagyon kedves látogatója érkezett Vásárhelyi Jankának: Urbán Péterné, született Purgly Ilona, aki csanádi birtokáról érkezett meg Aradra, hogy a báró Andrányi- és Vásárhelyi-családoknál lerója rokon látogatását. Urbán Péterné édes testvére Horthy Miklós magyar kormányzó feleségének, aki — tudvalevően — Purgly-leány, aki aradmegyei származású. Purgly Magda, aki Aradmegyből indult el, hogy egy országos kormányzójának jobbán foglaljon helyet, unokanővére Vásárhelyi Jankának. Urbán Péterné látogatása tehát kettős örömet szerzett a lábadozó Vásárhelyi Jankának, hiszen a magyar kormányzó feleségének üdvözlését is hozta...

A betegségtől egy kissé megviselten, de azért régi, vidám mosolyával arcán fogad Vásárhelyi Janka. Örömmel üjságolja el Urbán Péterné látogatását:

— Minden esztendőben szakít magának egy napot, hogy felkeresse aradi rokonait — mondja. — Körülbelül éppen egy év előtt volt Aradon, akkor is csupán annyi időt töltött itt, amennyi elég volt arra, hogy meglátogassa nővéremet, özv. báró Andrányi Károlynét, Vásárhelyi Jánost, a fivéremet és engem... Együtt végeztük tanulmányainkat mi négyen: a Vásárhelyi-lányok és unokanővérem, Purgly Ilona... Nagyon szeretjük egymást ma is és nekem igazán őszinte örömet szerzett ez a váratlan látogatás.

Purgly Magdáról kérdezősködtünk, mire Vásárhelyi Janka nevetve mondja, hogy Urbán Péterné nem sokat beszélt róla, sőt:

— Én figyelmeztettem, hogy a jövő héten lesz az első előadása a budapesti Studióban... Azután rátor Vásárhelyi Janka arra a nagy problémára, amely betegsége alatt sem hagyta nyugodni s amely éjjel-nappal állandóan foglalkoztatja: a nyomor elleni küzdelem, a szegények, nélkülözők felségélyezése. Reméli, hogy a jótekonv egyesületek összefogása megsokszorozza az inségakció katonáinak számát és a legeredményesebben nyújthatnak majd segítséget a didergő gyermekeknek, nélkülöző munkaképteleneknek...

Az előszobában virágok tömege tanuskodik egy város társadalmának őszinte szeretetéről. Előkerülnek a névjegyek is, azoknak nevei, akik aggodó érdeklődéssel naponta felkeresték Vásárhelyi Janka házat: báró Andrányi Károlyné, Vásárhelyi János és neje, Baross Zsiga unokahúgával, Almayné-Baross Katinkával, Kintzig Gézané, Hausner Adolfné, Purgly László és neje, Takácsy Miklós feleségével és kisleányával és a leggyakoribb látogatók egyike: Dálnoky-Nagy Lajos. Rajtuk kívül még sokan a város előkelő, ur társadalmából és mögöttük a névtelenek százai, a nyomorgók, elesettek, nélkülözők tömege, akik valamennyien szívük melegével várták, remélték Vásárhelyi Janka gyógyulását.

Sorsjegyvétel

szíves tudomására hozzuk, hogy november 6.

a II. osztály kiváltási terminusa

A sorsjegyek kiváltása mindenkinek érdekében áll, mert az ára ugyanaz marad, viszont a nyorési esélyek folyton növekednek.

Sorsjegyeink intézetünk báljegyzőjével és aláírással vannak ellátva.

Goldschmidt Bank R.-T.

ARAD, Str. Eminescu 4.

HIREK

Aranyeső esett a régi aradi őszi vásárokon

Ahol országok vevői és eladói találkoztak

Néhány nap múlva megkezdődik Aradon az őszi vásár, amely számottevő gazdasági esemény volt a város és környéke kereskedőinek és az egész fogyasztóközönségnek életében. A vasutak bevezetése előtti évtizedekben különösen korszakos jelentőségűek voltak az aradi novemberi vásárok, amelyekre Erdélyből, továbbá az egész Alföldről, Budapestről és Bécsből sereglettek a mezőgazdasági termelők, valamint a gyárosok és a kereskedők. Óriási szekértáborrá vált Arad és egész határa, mert az idetóduló vevők és eladók a város belsejében nem bírtak jól elhelyezkedni. A novemberi országos vásár ez előtt hasonlított a világhírű niszni-novgorodi vásárokhöz. Erdély, sőt a Balkán egyrésztének gabona—gyümölcs—diótermését itt értékesítették és az eladási árból egész évi ruhászükségletüket beszerezték. A bel- és külföldi borkereskedők akkor jöttek el a hegyaljai kitűnő borok átvétele céljából.

Érthető tehát, ha Bécsből és Budapestről a legnagyobb ruhagyárak megbízottjai elárastották a jelenlegi Avram lancu (volt Szabadság)—teret és az ahhoz torkoló utcákat. Az egykori Szabadság-terén egész uccasorok képződnek a textil- és különféle árukból és ezekben a gyorsan elkészült uccákban még akkor is száraz lábbal járhattak a vevők, ha zuhogott is az eső. Ugyanis az árukat magasan, szinte várszerűen, nagy szakképzettséggel rakták össze a vásárrendezők s e textilverék teljesen felfogták az esőt is. Olyan szédüleforgalom fejlődött ki a vásár területén, hogy a kereskedők hajnalból késő éjszakáig nem mozdultak ki közelre lefoglalt, bérelt helyiségeikből és ebédjüket, vacsorájukat is ott fogyasztották el egész családjukkal együtt.

Nem csodálható tehát, ha a régi gyárosok és kereskedők csaknem kivétel nélkül, szép vagyont szereztek, s azt meg is tarthatták, mert a régi gazdasági életet nem fojtották meg a konverzióhoz és a földosztáshoz hasonló rendelkezések. Azóta megszűnt az aradi vásárok gazdasági jelentősége és azokat a tereket, utvonakat, amelyeken hajdan erős csúszmákat, cifra szűrőket árusítottak, virágos parkokká alakították át. A gyárosok, a nagykereskedők elmaradtak a vásárokról, amelyeken sok évtizeddel ezelőtt személyesen szolgálták ki vevőiket. Most azonban utazókat kénytelenek azokhoz küldeni, akik nem ekhós-szekereken, hanem drága autókön keresik fel a kiskereskedőket, akiknek száma egyre jobban lepad. A novemberi aranyeső boldog napjai elmúltak és az őszi aradi vásárnak most már csak az a nevezetessége maradt meg, hogy annak minden napján — zuhog az eső.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változékony, felhős idő várható, helyenként esővel.

Délután 12 órákor matinék:

CENTRAL: VÁGYOM EGY CSÓK UTÁN, Veres Ernővel.

SELECT: A SASFIÓK (L'AIOLON.)

Délután 3 órákor:

CENTRAL: ÉDESANYÁM (Mutter) rendez helyarákkal.

SELECT: VÁGYOM EGY CSÓK UTÁN, rendez matinéhelyarákkal.

5, negyed 8 és negyed 10 órákor:

CENTRAL MOZGÓ: ÉDESANYÁM (Mutter) a leggyorsabb és mégis a legigazabb, legmeghatóbb film. Világláger. Főszereplők: MAE MARSH, JAMES DUNN, SALLY EILERS. (Német nyelvű változat.)

SELECT MOZGÓ: BAJTÁRSÁK (... robbant a bánya) G. W. PABST világfilmje, a technika csodája, a rendezés diadala és a színművészet legteljesebb sikere.

— Legkellemesebb, legideálisabb, legenyhébb hangzó a Solvo pirula. Egy doboz 20 lej. Földes-gyógyszertár.

— Tizenegy millió az aradi állami tisztviselőknek. Ma tizenegy millió lej erejéig utalvány érkezett az aradi pénzügyigazgatóságra az állami tisztviselők októberi havi fizetésének kiegyenlítésére. A fizetések azonban nem történhetnek meg, miután a minisztérium nem küldötte még el a Banca Nationalának szóló kiutalást, amelynek alapján a pénz felvehető. Amennyiben ez a kiutalás holnap megérkezik, úgy a pénzügyigazgatóság már hétfőn megkezdi az állami tisztviselők fizetésének kiadását.

Női télikabátokat és bundákat

a legújabb divat szerint
a legolcsóbban vásárolhat

Menczer M.

confekció üzletében
Aradon, a Fischer Elíz-palotában.

— Az aradi ügyészség okirathamistlással vádol egy petrozsényi pékmestert. Az aradi ügyészség vádiratot készített Szőke Miklós petrozsényi pék ellen, akit okirathamistlásért és csalásért jelentette fel a most felszámolás alatt álló Credit-vállalat. A vádirat szerint Szőke bevásárlási könyvét jelentkezett a Credit irodájában és két iparos által aláírt garancialevelet nyújtott be. A garancialevél ellenében megkapta a bevásárlási könyvet, amellyel több ezer lej értékű árut vásárolt aradi kereskedőknél. A pék elmulasztotta a részletek fizetését, perre került a dolog és ekkor nyert megállapítást, hogy a garancialevél aláírásai hamisak. Az ügyészség ezért vádat emel Szőke ellen, akinek ügyében hamarosan kitűzik a főtárgyalást.

Visszajöttem...

Huszonöt évvel ezelőtt a márciusi kék ég részeg kacagásától mámoros volt az egész világ... Az ifjuság szent tüze lobogott az ideálistól pirosító szívemben, amikor ebben a szerkesztőségben elfoglaltam azt az egyszerű fenyőfa íróasztalt, amely mindig szeretettel visszavárta régi barátját és amely mellett egy évtizeden át, sűrű sorokba öntöttem a lila vágyakat, az ezüst-ködös álmokat, milliók síró szenvedését, nyögő fájdalmát, örömet, bánatát, csalódását, bizakodó reménységét a varázsos Jövőről, amelyet az emberek mindig százzal-százszal hisznek, mint a szürke Mát, vagy a derűs Tegnapot. Az Aradi Közlöny szerkesztőségében teltek el fiatal korom legragyogóbb évei, itt ismerem meg az igazi újságírói élményeket, s a régi falak között, a villanylámpa ibolyafényében értek valósággá az álmok. E lap oldalaira vetítettem az újságírói szem ezerszínű filmsorozatát a husból és vérből való, igazi életről. Az Életről, amelybe láthatatlan szellemek szárnya röpti bele a krónikást, a haditudósítót, aki sebesülten, bénán együtt szenved a szerb harctéren haldoklókkal és százezrekkel együtt csodálja a kék Adria-tenger hadikikötőjében a vizre bocsátott legelső óriás-csatahajót. Amikor e félszázados falak közé először léptem, a tavaszi napfény ragyogott... a szerkesztőségben barátok szeretetteljes mosolya fogadott, a derűs kedélyű, izmos, fiatal, de szintén érett és a jelenlegi kartársaimhoz hasonló, komoly és nagy munkavágygal telt, erős férfiaké, akiknek írásait megtalálom a poros újságkötetekben, amelyek itt egész sorbák töltethetnek be. A küzdelmes munkában eltöltött negyedszázad tanulságai alapján az a vágy hatja át lélkemet, hogy a haladásnak, a megértésnek, az emberi szent céloknak ugyanazon az utján haladhassak, amelyen huszonöt évvel ezelőtt, fiatalos energiával elindultam.

Bolgár Lajos.

— Felmentettek egy aradi pékmestert. Néhány héttel ezelőtt az aradi rendőrség razziát tartott több péknél és Leicher Frigyes aradi péket tízezer lejre büntette meg, mert műhelyében bélyegnélküli kenyeret talált. A pék az aradi járásbírószághoz felebbezett, amely ma tartott az ügyben tárgyalást. Miután Leicher behizonyította, hogy a kenyeret a rendőrség közegei a műhelyében találták, még mielőtt forgalomba került volna, a bíróság felmentette a péket a bírság fizetésének kötelezettsége alól.

— Az aradi református egyház vasárnap nagyszabású reformáció-émléktüneményt rendez, amelybe a város egész református társadalma lelkesen kapcsolódik bele. Délután 10 órai kezdettel ünnepi istentiszteletet tartanak, amelynek keretében Kovács Zoltán lelkész mond beszédet, délután pedig az aradi Református Leány-bibliakör rendez emléktüneményt, hat órai kezdettel, a református templomban. A reformátorok emlékére rendezendő ünnepség nivós, szép programján értékes előadások, szavalatok, énekszámok és orgonakonzertek szerepelnek. Nits István református segédlelkész „Hajnalpir” címen tart előadást; majd Drágos Erzsike zongoratanárnő Wenzel orgona-fantáziáját játsza el. Szabó Elza a „Gályarabok” című hatásos költeményt szavalja el, Jung Jenő pedig „Gályarabok éneke” címen ugyancsak ebben a témakörben mozgó dalt ad elő. Kovács Zoltán segédlelkész „A világtörténelem három örömtüze” c. alatt tart nagyvonalú előadást, mely után Bazó József szavalata következik. Dávidházy Kálmán hegedűjátékát Drágos Erzsike kíséri, majd Nits István zárómaja és a kórus impozáns éneke mellett, az ünnepség befejezést nyer. A szegény gyermekek felruházására perselyes adományokat gyűjtenek csupán, belépő díj azonban nincsen.

Rog a mai viszonyok folytán a legmérsékeltőbb árak mellett készült

Halmos

szőrmék, Chloé, Bana, talai (Asztal, 108 S. u.)

— Apponyi Albert gróf beteg. Budapestről jelentik: Apponyi Albert gróf betegen fekszik gyöngyöspáti-i kastélyában. Állapota nem ad okot aggodalomra.

— A vasárnap délutánra tervezett lövészverseny az esőzés következtében elmarad, mert a pálya annyira felázott, hogy rajta versenyezni lehetetlen. Az Aradi Lovaregylet november első hetében rendezi meg az elmaradt versenyt.

— Mozilapítási kísérletek Aradon. Ma Aradra érkezett Viadoianu inspektor, hogy a bucaresti-i Szerzők Egyesületének újabb mozikoncessziójához Aradváros vezetőségétől az Uránia-mozi helyiségére újabb működési engedélyt szerezzen. Viadoianu inspektor intervenciója nem ért cél, a városi bizottság kiszállása elmaradt, mire az inspektor elutazott. Aradon jelenleg három mozi működik, a melyek, mint köztudomású — jó filmjeikkel és változatos műsoraikkal Aradváros mozilátogató közönségét tökéletesen kielégítik. Ennek ellenére gyakran nem telnek meg nézőtereik. Kérdéses tehát, célszerű-e még egy negyedik mozgósínházat nyitni és hogy ilyen körülmények között lehet-e még egyáltalán reménye egy újabb vállalkozásnak...? Valószínű, hogy az ügygel a városvezetés foglalkozni fog.

— Rendkívüli előzékenységről olcsó és jó áruiról közismert Aradon, a Minorita-palotában lévő „Serilana”-cég, amely a temesvári Gyapjuipar r.-t. készítményeinek aradi lera-kata. A rövid idő alatt annyira népszerűvé vált, elegáns divatcég erősen felkészült az őszi és téli szezonra: nemcsak kitűnő minőségű, de feltűnően olcsó szövetek, férfi és női ruha-anyagok halmazát tartja raktáron, de bevezette a kész női ruhák és kabátok árusítását is. Elegáns, jószabású, kitűnő minőségű szövetekből készült és szőrmével díszített női kabát már 1200 lejért kapható a „Serilana”-cégnél, ez az ár még a mai redukált viszonyok között is rendkívül olcsónak mondható. Nem képez többé gondot a férfiak részére sem a ruházkodás, mert a temesvári Gyapjuipar előnyösen ismert férfiszöveti méterenként már 180 lejért kaphatók. Ugyancsak meglepően olcsó a legújabb Patou-kreáció is, amelyet szintén a temesvári Gyapjuipar r.-t. hozott ki Romániában. Ez a puha tapintású, finom szövésű, különleges, modern ruhászövet, minden színben kapható. A „Ribouldingue” ma Páris szenzációja, amely előreláthatólag rövidesen Aradon is népszerű lesz. De nemcsak szövetekben, hanem selymekben is nagy raktárt halmozott fel a „Serilana”-cég. A „Serilana” Bucarestből sok ezer méter omló, gyönyörű selymet kapott a Trebirts S. és Fia cégiegyesü selyemgyártól, amely Románia legnagyobb selyemgyára.

Miniszterlátogatás Aradon

Az aradi iparosok terjesszék panaszukat Ioanitu miniszter elé

Arad iparossága körében nagy érdeklődéssel várják a bejelentett miniszterlátogatást, amely ismét alkalmat fog nyújtani az aradi iparosoknak arra, hogy számos sérelmüket és kívánságukat az illetékes fórumok elé terjesszék. Mint az *Aradi Közlöny* megírta, Ioanitu és Lugojeanu miniszterek, valamint Samoil Sándor, a Kisiparosok Országos Szövetségének elnöke részt vesznek a kisiparosok temesvári kongresszusán, majd hétfőn Aradra látogatnak, hogy meggyőződést szerezzenek az iparosok itteni helyzetéről.

A két miniszter, valamint a romániai kisiparosság vezére Aradon sorban meglátogatják az összes iparosintézményeket, megtekintik a tanonciskolákat és megjelennének az Ipartestületen is, ahol reggel kilenc órakor fogadják azokat, akik eléjük akarnak járulni. A fogadással kapcsolatosan az Ipartestület vezetősége az *Aradi Közlöny* útján is felkéri Arad iparosait, jelenjenek meg minél nagyobb számban az Ipartestületen, ahol alkalmuk lesz ismertetni a kormány ittidőző tagjaival sérelmeiket és kéréseiket.

— **Mária anyakirálynő születésnapja.** Mária anyakirályné szombati születésnapja alkalmából a patriarcha székesegyházában Te Deum volt, amelyen a polgári, egyházi és katonai hatóságok képviseltették magukat. Aradon a görög keleti katedrálisban celebrált Istentiszteleten a hatóságok képviselői ugyan-csak teljes számban megjelentek.

— **Kisiklott a sanghaji expressz — ötven halott.** Sanghaiból jelentik: A Sanghai és Nanking között közlekedő expresszvonatot tegnap borzalmas szerencsétlenség érte. Az expresszvonat, amely utasokkal megrakva száguldott Szuson állomás közelében kisiklott. A gyorsvonatnak számos kocsija tönkrement, utasai közül kilencvenen meghaltak, számosan megsebesültek. A borzalmas katasztrófát az eddigi megállapítások szerint, az okozta, hogy a mozdonyvezető nem vette észre a tilos jelzést.

Vasuti jegyeket

bel és külföldre 11 és 12 óra között kiszolgál: DACIA hiv. menetjegyiroda (Sándorkönyvtár)

— **Halálozás.** Özvegy Morár Simonné 72 éves korában elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután fél 5 órakor lesz az alsótemető halottasházából. Az elhunytban Molnár István nyomdász édesanyját gyászolja.

— **Autobuszok karambolja Budapesten.** Budapestről jelentik: A Budafoki-úton ma reggel két autobus egymásba szaladt. Mindkét kocsi teljesen összetört, négy utast, akik súlyosan megsérültek, a kórházba szállítottak.

— **Sírköavatás.** Nehai Hamar József sírköavatása november 1-én, kedden délután 4 órakor lesz a felsőtemetőben.

Legujabb bunda fazonokat, valamint rövid spencereket legszébb kivitelben készíti

ROSENZVEIG speciális szűcs, Földes-patika, mellett. Prémiezést, átalakítást legolcsóbban vállalok. 3264

• **A Kölcsény Egyesület megnyitó előadása** november 13-án, vasárnap délutáni 5 órakor lesz a Kulturpalotában. Ezt Arany János emlékének szenteli az egyesület, a költő halálának ötvenedik évfordulója alkalmából. A költő zsenijéről fog szólni két kiváló előadó: dr. Olosz Lajos, aki az új magyar költői nemzedék elismert tagja és társelnöke a Kölcsény Egyesületnek és Fischer Aladár r. k. gimn. igazgató, a Kölcsény Egyesület ügyvezető elnöke. Verses hódolója lesz Arany János emlékeztetének Nagyhalmagy tehetséges poétája, Hanzeros Géza, kinek költeményét az aradi ifjuság egy vezetőtagja, Geller János fogja elmondani. Arany költészetéből érdekes részletet fog bemutatni egy társasági tehetséges műkedvelő asszony és a szintársulat több tagja. Erre, valamint a többi Kölcsény-délutánra a július-decemberi tagsági igazolvány szolgát beléptijegyül.

— **Tűzvész egy régi városban.** súlyos sebesültekkel. Csernovicból jelentik: Nagy tűzvész pusztított az elmúlt éjszaka a Csernovic közelében lévő Vijnita városkában. A késő éjszakai órákban jelentették a tűzoltóságnak, hogy Bartfel Mózes kereskedő háza kigyulladt. A tűzoltóság azonnal teljes apparátussal vonult ki a helyszínre, a tűz lokalizálása azonban csak sokkal később indulhatott meg, mert a tűzoltóság nagy-fecskeendője nem tudni mikor nem működött. Szerencsétlenségre ebben az időben szélvihar dühöngött a városban, úgy, hogy a tűz szinte percek alatt a szomszédos épületeket is lángba borította. Később a hatóságok egy század katonaságot vezényeltek ki a helyszínre és több órai megfeszített munka után, a veszedelmes tüzet lokalizálták. A tűz oltásánál segédkezők közül dr. Weiner orvos, Rosenhecht Saló, Gudla és Strausan József kereskedők könnyebb-súlyosabb természetű égési sebeket szenvedtek. Valamennyiüket kórházba szállították. A tűz alkalmából keletkezett anyagi kár meghaladja az 1 millió lejt.

Költözködéskor poloskamentesítsen

LOVAS lakástisztító által, v. Illés-u. 111.

— **Véres verekedés történt ma éjszaka** az egyik aradi korcsmában. Kutyán Lajos 32 éves és Pomitu Dávid 52 éves aradi nap-szamosok együtt mulattak a korcsmában, amikor a késő éjszakai órákban valami csekélység miatt összeszólalkoztak. A veszekedés csakhamar verekedéssé fajult és ennek hevében Kutyán Lajos előlrintotta zsebcsékét és azzal súlyosan megsebesítette társát, Pomitu Dávidot a mentők beszállították az aradi kórházba, míg Kutyánt a rendőrség letartóztatta.

— **Razzia az aradi kiskereskedőknél.** Az aradi központi rendőrség ma délelőtt razzia tartott több aradi fűszerkiskereskedőnél és néhány helyen kisebb-nagyobb szabálytalanságokat állapítottak meg, amelyek a spekulatív törvény intézkedéseibe ütköznek. Ennek alapján a rendőrség Kain Szeréna, özvegy Sándor Jánosné, Burger Mór és Herschkovits Margit fűszerkiskereskedők ellen megindította az eljárást.

— **Betörést kíséreltek meg az Architectura ra telepen.** Az aradi rendőrség ma letartóztatta Nedelcu József és Craciun Demeter ismert tolvajokat. A tolvajok az elmúlt éjszaka betörést kíséreltek meg az Architectura Orcyuccai telepen. A kerítésen keresztül jutottak a telepre és zsákmányukkal együtt éppen távozni akartak, amikor az őrszemes rendőr figyelmes lett a zajra. Igazoltatta, majd letartóztatta a két betörőt. Nedelcu és Craciun már régi ismerőse a rendőrségnek, alig egy héttel ezelőtt szabadultak ki a rendőrségi fogdából, ahová különböző lopások miatt kerültek.

— **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegségek,** valamint azok, akik hűgysavas sók tulszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűviz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfi hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó és ezért prostatabetegségeknek is ajánlják. — A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Eltűnt Aradon egy 11 éves kisfiu.** Ma jelentették az aradi rendőrségen, hogy Fleisz Tibor 11 éves gyermek október 22-én eltávozott szüleinek General Berthelot-uca 6. szám alatti lakásából és azóta nem adott életjel-magáról. A rendőrség felkéri mindazokat, akik a gyermek hollétéről tudnak valamit, úgy értesítsék aggó szüleit vagy jelentsék a rendőrségen Faur komiszárnál.

— **Néhány szó a rheumásokhoz.** Ön talán már megkísérelt minden lehetőt, anélkül, hogy kínzó fájdalmaitól megszabadult volna. De Önnek sincs oka a kétségbeesésre. Tegyen még ma egy kísérletet az azonnal ható, fájdalomcsillapító Togal-tablettákkal. Togal oldja a húgysavat, az emberi test ezen magatartást, pusztító mérget. Nem kevesebb, mint 6000 orvos rendkívül elismerően nyilatkozott a Togal jó hatásáról.

+ Okos nők +

nem esnek kétségbe a menstruáció esetleges kimaradásánál. Segítség és új életkedvet nyújtanak számukra még a leg súlyosabb esetben is az én 1000-szeresen kipróbált speciális szereim. Garantálom ártalmatlan. W.-né Fr.-ből ezt írja: „Az én csodálatos szere már egy órában belüli hatott. Isten után Önnek vagyok a legköszöndőbb.”

Írja még ma bizalommal nekem és Ön örökké hálás lesz. Hírek kövönőlevelei bizonyítják a sikert. Feltűnés nélkül, diszkrét szétküldés. 8522

C. A. JÜRS, Berlin W. 57-56
ALVENSLEBENSTRASSE 21.

— **Zsidó kultur-est.** Az aradi cionista csoport első kultur-estjén, szerdán este 9 órakor dr. Herzog Sándor tart előadást „Anglia politikája és a cionizmus” címen. A belépés díjtalan.

— **Dr. Szedlák ideggyógyorvos rendelőjét** ideiglenesen Bulevardul Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 13. helyezte át. a a

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleményei.** Felkérjük mindazon egyesületi tagjainkat, akik a folyó évben a CFR szabadjegyüket egyesületünk útján szerezték be, sürgősen jelentkezzenek egyesületünk hivatalos helyiségében Piata Avram Iancu (volt Szabadság-tér) 13. sz., mely alkalommal úgy a maguk, valamint családtagjaik arcképes igazolványait és tagsági igazolványukat hozzák magukkal, hogy az 1933. évre megillető szabadjegyeket idejében beszerezhessek. Ez alkalommal közöljük, hogy az aradvárosi színház igazgatóságával történt kedvező megállapodás alapján úgy a CFR és köztisztviselők, valamint az összes nyugdíjas közalkalmazottak és azok családtagjai részére is, egyesületünk hivatalos helyiségében, Róth Lajos főtitkárnál, kedvezményes színház-jegyek váltására jogosító jegyszelvények folyó évi október 31-étől, azaz hétfőtől kezdve, állandóan kaphatók. El-nökség.

— **Az Aradi és Aradmegyei Vakok Egyesülete a Halottak napját megelőző két napon,** október 31-én, hétfőn és november 1-én, kedden, koszoru-, virág- és gyertyaárusítással egybekötött gyűjtést rendez az egyesület javára. Mindenki, akinek feledhetetlen hozzátartozója, rokona, vagy néhai jóbarátja nyugszik a temetőben, kegyelettel áldoz az elhunyt emlékének azzal, ha a szerencsétlen világtalanok számára juttat néhány lejt abból az összegből, amit az elhunyt kedves sírjának felvirágozására, kivilágítására szánt.

— **A Borsszem Jankó friss száma** gazdag tartalommal, remek művészi rajzokkal, új nagy formában jelent meg. Molnár Jenő briliáns lapjában, eredeti tréfák, adomák, viccek, rébuszok mulattatják. Megszólalnak a Borsszem Jankó híres alakjai. Egyes száma 15 lej.

— **Az Új Idők** mai számában egy fiatal tehetség, a kitűnő novellista Dénes Gizella pompás elbeszélését is olvashatjuk a nagy magvar kiadóról, akinek életműve jelentékeny része a magyar irodalomnak: Wolner Józsefről. Kivülre Herczeg Ferenc, Lyka Károly, Csathó Kálmán, Kosáryné Réz Lola és Farkas Imre írtak meghatott hangú és érdekes visszaemlékezéseket. Keresztretjévény. Szerkesztő újei, Kézimunka, Kertészet, Gasztronómia. Szépségápolás teszik változatossá Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapját, amelynek kiadóhivatala VI., Andrassy-ut 16., bárkinek küld díjtalan mutatványszámot. Előfizetési ára negyedévre 260 lej.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma,** Baden bei Wien, az őszi idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást, betegeknek és üdülőknél. Az összes gyógy-tenyézok, — külföldi szívosztály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Volt aradi főorvosból európai hírű tudós

József főherceg megjegyzései dr. Völgyesi Ferenc könyvében — „Az idegesség legfőbb okai: a gyűlölet és az irigység” — Aki szuggeszciójával gyógyítja a legnagyobb betegségeket. Kiket lehet legkönnyebben és legnehezebben hipnotizálni?

Budapest, október. A Szabadság-tér szomszédságában, befásított gyermekjátótér mellett húzódik el a csendes Wekerle Sándor-uca. A 10-ik számú háromemeletes bérházban lakik az emberiség egyik jövője, az alig 40 éves dr. Völgyesi Ferenc, aki a háború folyamán néhány évig Aradon mint orvos teljesített szolgálatot és itt számos ismert családdal tartott fenn barátságos összeköttetést. Délután három óra... A két várószoba már zsúfolásig megtelt betegekkel, akik között a főváros legerősebb szereplői: politikusok, orvosok, főtisztviselők, vidéki nagybirtokosok, intellektuálisok, írók, művészek láthatók. Alig volt annyi időm, hogy a süppedő perzsaszőnyegekben, nagyértékű festményekben, márványszobrokban kigyönyörködhessem magamat, amikor megnyílt a legmodernebb gyógyászati eszközökkel felszerelt rendelőszoba ajtaja és dr. Völgyesi Ferenc végtelenül rokonszenves mosollyal fordult felém:

— Aradi látogatómat legelsőnek fogadom — mondta és bekulcsolt a rendelőjébe, amelyben az évek folyamán már csaknem huszezer beteg nyerte vissza az egészségét. Legelőször régi aradi, kedves ismerősei iránt érdeklődött és feleltette, hogy üzenőt évvél elől milyen nyüzsgő társasági élet volt Aradon, amelynek kellemes emlékei még hosszú ideig megmaradnak lelkében.

A gyógy mód magyarázata

Azóta dr. Völgyesi európai hírű kutatóvá vált és az ideggyógyászat terén egészen speciális, új módszert vezetett be. A villamos procedurák után hipnotikus befolyást gyakorol, éberszuggeszciót alkalmaz a pácienseinél, akiket igen számottevő eredményeket ér el. A tudományos orvosi irodalomban szintén nagy nevet szerzett eddig megjelent terjedelmes műveivel, amelyekből nemcsak a szakemberek tanulhatnak, hanem a laikus közönség is megtalálja azokban a lelki gyógyszerkönyveket. Legújabb művének címe: „Üzenet az ideges embereknek”, amely maradandó felhívást keltett. A könyvet a szerző diszkótésben

elküldte József főhercegnek is, aki néhány hét múlva rendkívül érdekes, sajátkezűleg írt kritikát megjegyzésekkel juttatta azt vissza és természetesen másikat kapott helyette. A főherceg a könyvnek csaknem minden lapjára rávezette helyesítő megállapításait, amelyek saját tapasztalatait vagy megfigyeléseit alapulnak.

Főbbek között ilyen szavakat is írt: „Meggyőződésem ezeknek a megállapításoknak helyességéről.” — vagy: „Ugyanigy tanultam ezt Tomcsányi jézuita-rendi kiváló tanártól” stb. stb. József kir. herceg szívélyes zetei összegyűjtve tizenöt-husz oldal terjedelműek volnának nyomtatásban.

Hamis eskü miatt feljelentett aradi soffőr

Különös bonyodalom egy házbertartozás körül

Érdekes ügyben nyújtottak ma be bűnvádi feljelentést az aradi törvényszékhez. Papp István aradi hentesmesternél lakott Sándor Ernő soffőr, aki adós maradt körülbelül kétezer lej házberrel. A hentesmester megbízásából dr. Ungár Imre perelte a soffőrt és miután gyorsan akarta befejezni a kis pert, mindjárt az első tárgyaláson kérte az alperes megeskütését.

— Esküdjön meg arra, hogy nem tartozik — szólította fel az ügyvéd a soffőrt.

Sándor Ernő megesküdt. Papp István elvesztette a polgári pert és az eskü következménye volt az a bűnvádi feljelentés, amelyet ma tettek és amelyben a hentesmester tanúkkal akarja igazolni, hogy a soffőr — esküjével ellentétben — tényleg tartozik. A meginduló bűnügyi vizsgálat fogja tisztázni, kinek van tulajdonképpen igaza a furcsa ügyben.

Dr. Völgyesi Ferenc — aki egyébként a budapesti törvényszék orvosa is, tehát igen nagy hivatali gyakorlattal rendelkezik — a következő magyarázattal ismertette meg az Aradi Közlöny munkatársa előtt hipnotikus gyógy módját:

— Arra törekedtem, hogy ne csak a gyakorló orvosnak, hanem a lelki problémákkal foglalkozó laikusnak is hasznos irányelveket nyújtsak és új fényben láthassanak bele az ideg betegségek dzsungeljébe. Különösen a lelki bajokon alapuló ideg betegségek gyógyulása érhető el legbiztosabban az én szuggeszciós módszeremmel, de sok szervi betegségben szenvedő embertársamat is teljesen sikerült meggyógyítanom. A statisztikai adatok alapján megállapítottam, hogy kik hipnotizálhatók legkönnyebben és legnehezebben. Az ösfoglalkozást űző, a katonai pályán élő és általában inkább vegetatív életet élő népek, továbbá az arisztokraták, a vallásos egyének és a kiválóan fegyelmezett sportterfiak, atlétaszervezetű birkózók, boxolók, továbbá a vérszegények és a legyöngült szervezetűek hipnotizálhatók leghatásosabban és ezek között vannak a legjobb médiumok. A legkevésbé hipnotizálhatók azok, akik sok szellemi munkát végeznek.

Ezután megmagyarázta, hogy milyen okok idézik elő legkönnyebben az ideg betegséget:

— A társadalom lelki életének belpoklosai irigységet, gyűlöletet oltanak már az ártatlan, fejlődő emberi lelkek palántáiba is. Akárhik legyek a gyűlölethintők, 16.700. az idegessége miatt két ségbeesett páciensem és a harcok élesei bajtársaim szenvedései azt követelik orvosi és emberi lelkiismeretemről, hogy a gyűlölködők fejére olvassam bűneiket. Ideges embertársaim, akik szenvedtek, felvilágosítottak benneteket: lelketek meg van fertőzve az irigység és a gyűlölet bacillusaitól, amelyek lerágnak boldogságtokból, mint keselyűk a sivatagban elhalt vándorok fonyadt tetemeit.

A mai nemzedék beteg idegessége: valótlanság

Most halkabban kezdett beszélni:

— Mindannyian egyek vagyunk a szenvedésben. Azonban a természet nem átkozott meg bennünket annyi különbözőséggel, mint amennyit az irigység és a gyűlölet mesterségesen tenyésztett lélekbacillusai formálnak ki ember és ember között.

Valótlanság, hogy az élet nyomorúság. Valótlanság, hogy a mai feltett élet rosszabb életfeltételeket nyújt az embernek, mint bármely régebbi korszak. Valótlanság, hogy a mai és a jövő nemzedék beteges foku idegességre termett! Mindezt csak azok találták ki, akiknek ez az érdeke.

Az élet önmagában a legfőbb jó és magában foglalja a lelki gazdagság (boldogság) lehetőségeit mindenki számára.

Ezután rámutat a mai kor legnagyobb betegségének gyógyítási lehetőségeire:

— Meg kell indítani a harcot legnagyobb földi ellenségeink: a lelki járványok és azok terjesztői ellen! A fegyházak lakói ártatlan fehér bárányok azokhoz képest, akik tudatosan terjesztik a gyűlölet ragályát. Öljük ki a lelkekből ezeknek a hatásait.

— A testi járványok néhány nap, vagy néhány hét alatt megölik a testet, ha nem védekeznek ellenük. Az irigység és a gyűlölet lelki bacillusai sem kevésbé veszedelmesek. Alkalmazkodás, önfegyelmezés és szeretet legyenek az ideges lelkek szentségei. Akkor az idegesség (helyesebben szólva: kifinomult idgrendszer, érzékenység) többé nem a boldogtalanság, hanem a legfőbb áldás: a boldogság kiapadhatatlan kútforrása lesz.

A tudós főorvos fejtegetéseit a páciensek érzését jelező csengetések folyton zavarták és ezért dr. Völgyesitől negyedóra múlva búcsút vettem. Az ajtóig kísért és e szavakkal vált el tőlem:

— Ha ismét lemegyek Aradra, majd tovább folytatom az oktatást. Egyébként szívélyesen üdvözlöm összes aradi ismerőseimet.

B. L.

Fényképezőgépek 98.- lejtől. FOTO-CENTRAL,

Arad. Str. Bratlanu 13.
Főpostával szemben.

A modern kozmetika multja és jövője

A női szépség ápolásának évezredek tudományára talán soha sem volt olyan nagy szükség, mint krízises, gondokkal teli napjainkban. Amidőn a kozmetika nem jelent többé luxust, a női hiúság kielégítését, hanem létkérdés, nagyon sok esetben egzisztenciális feltétel a dolgozó nő számára. A modern ember kicsiszolódott izlése megkívánja, hogy a nő, akivel együtt dolgozik, napjában többször találkozik, esetleg együtt szórakozik, feltétlenül kellemes benyomást keltsen, nem csak az ő, de üzletfelei, ismerősei és barátai szemében is. Ez az oka annak, hogy a szépségápolás az egyetlen szükséglet, amelyet nem tudott még letiporni a gazdasági válság, sőt a krízises idők speciális tudományáá fejlesztették a modern kozmetikát.

A női testápolásnak rendkívül érdekes, évezredekre visszanyúló történelme van. Az első feljegyzések három és félszer év távlatába vetítik a szépségápolás fejlődő művészetét, de már az őskorból származó leletek, sírokon talál: festékanyagok bizonyítják, hogy ősanynak még távolról sem tudták, mi a szép, de ösztönszerűen tetszetősebbek akartak lenni, mintha amilyenek a természet alkotta őket. Talán ez volt az első felsőbbrendűség felé törekvő megmozdulás az emberi lélekben: a természet korrigálásának, leigálásának hajnala. Ezek az ösztönszerű törekvések az évszázadok, talán évezredek során, egyre határozottabb formát kezdtek ölteni: Egyiptom leánya pirosra és fehérre festették arcukat, hajukra pedig illatos olajat öntöttek. Ó-Egyiptomban annyira kultuszt üzték az arc festéséből, hogy a női mumiákat is erősen kifestették, az élet pirját varázsolták a halottak arcára...

A kozmetika virágzó, hódító korát a XVII. században élte, amikor a szépségápolás terén Franciaország híres szépasszonyai vitték a vezető szerepet. A francia királyok udvarát a női szépség kultusza töltötte be, de la Vallière, Madame Montespan, Du Barry és Pompadour asszonyok puha, fehér kezei igazgatták országok, népek sorsát... A szépségápolás harmadik, modern korszaka a bőrgyógyászat, kémia fejlődésével vette kezdetét. A művelt nyugati államok orvosprofesszorai lépésről-lépésre fejlesztették a modern szépségápolás tudományát, így Unna, Lassar, Schäffer, Leistikov és Pasch kis tanárok, Magyarországon Marschalkó és Veress egyetemi tanárok lelkes képviselői a kozmetika tudományának.

Aradon a közeli napokban nyílik meg a legmodernebb, e téren valóban hégzpótló kozmetika-szalón, amely a technika legújabb vívmányait, modern gépeket, arcápoló készülékeket vonultat fel a szépség melletti küzdelemre. Pilisi Gézáne aradi uriaszony a Szabadság-tér 16. szám alatt, elegáns emeleti helyiségében rendezte be modern kozmetikai szalonját, amely rövidesen Arad szépasszonyainak és leányainak találkozóhelye lesz. Az aradi hölgyközönség körében mindaddig érzékenyen nélkülözték egy abszolút modern, minden tekintetben fővárosi jellegű kozmetikai szalon létezését, mert a külföldön való arckezelés nagyon költséges és fáradságos dolog. Pilisi Gézáne kozmetikai szalonja a legmodernebb, legteljesebb arcápolást teszi lehetővé az aradi hölgyek számára. Pattanások, mitesszerek, sömörök szakszerű kezelésével, vörös orr, vörös arc, szemölcsök és hajszálak végleges eltávolításával áll szolgálatába ennek a korunk szellemét annyira jelképező mondásnak: „A megjelenés fél siker!”

Az ERDELYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

Rovatvezető: MIHALIK GYULA.

Mire következtethetünk a partner dobásaiból?

Irtá: FÉNYES LÓRÁNT

Még gyakorlottabb játékosok is sokszor elkövetik azt a hibát, hogy nem figyelik meg kellőképpen a partner dobásait, különösen akkor, amikor a partner színre-szint, de kis kártyát ad. Pedig a partner lapjának magasságából sokszor olyan fontos következtetéseket vonhatunk le; amely a játszma kimenetelére döntő befolyást gyakorolhat.

A partner, ha az átlapunk hívott lapot nem tudta, vagy nem akarja felülteni, egészen ritka kivétellektől eltekintve, az ütésbe mindig legkisebb lapját adja. A következő példában tehát:

Észak: B, 10, 9

Nyugat: A, K, D, 8 Kelet: 7, 6, 5

Dél: 4, 3, 2

ha partnerünk (Kelet) királyunkba az 5-öst adja, bizonyos, hogy a 4, 3 és 2-es a felvevőnél (Dél) van, mert ezt a három kis lapot sem saját kezünkben, sem az asztalon (Észak) nem látjuk, partnerünkénél sem lehet, mert az 5 legalacsonyabb lapja az 5-ös volt, tehát teljes biztonsággal tudjuk, hogy a felvevőnél e színben összesen három alacsony kártya van s így e színben három biztos ütésre számíthatunk.

Másik érdekes példa a következő:

Észak: K, D, 10, 5, 4

Nyugat: B, 9, 6, 3 Kelet: 8

Dél: A, 7, 2

Hívásunkra (3-as) az asztal (Észak) királlyal üt, partnerünk pedig a 8-ast adja az ütésbe. Ez esetben biztosan következtethetünk arra, hogy sem az Ász, sem 8-asnál kisebb lap partnerünkénél nincsen, és miután a kis lapok közül a mi kezünkben s az asztalon csak a 7-es és 2-ös nem látható (mindkettő 8-asnál alacsonyabb), biztos, hogy az Ász, valamint a 7-es és 2-ös a felvevőnél (Dél) van, tehát partnerünkénél (Kelet) a szín szingli, vagyis a következő színhívást aduval japhatja.

Gyakran a beütés kedvező pillanatára ad értékes felvilágosítást a partner dobása. Például:

Észak: K, D, B, 3, 2

Nyugat: A, 9, 7 Kelet: 10, 8

Dél: 6, 5, 4

Az asztalnak (Észak) más színben nincs már beütése. Ha partnerünk (Kelet) a 8-ast dobja, biztosan lehetünk, hogy a hiányzó három alacsonyabb lap (6, 5 és 4-es), a felvevőnél (Dél) fekszik, kivárhathatjuk tehát az Ász-ütés veszélyeztetése nélkül azt a pillanatot, amikor a felvevő utolsó lapja Ászunkba esik s így az asztal nem tudja értékesíteni felmagasított negyedik és ötödik lapját.

További példák felemeltése helyett, teljesség kedvéért, meg kell említenem azt a bridge újabb korából való, de már általánosan elfogadott szabályt, mely szerint a partner, ha a megindított szín folytatását kéri; először magasabb, azután pedig alacsonyabb lapot dob. Ezt a jelzést rendszerint csak akkor alkalmazza a jó partner, ha királlyal indulunk, tehát nálunk tételezi fel az Ász, vagy a Dámát s bátorítani akar a szín folytatására, mert vagy kis aduval lopja a harmadik hívást, vagy ő is erős a színben. Például:

Észak: 8, 7, 4

Nyugat: A, K, 10, 3, 2 Kelet: 9, 6

Dél: D, B, 5

vagy

Észak: 8, 7, 4

Nyugat: A, K, 10, 3, 2 Kelet: D, 9, 6

Dél: B, 5

A királyba a partner a 9-est dobja, ami elég felhívó, mert kezünkben s az asztalon együtt nyolc lapot látunk a színben. Miután így a dubleton jelzése valószínű, felhívjuk az Ász-t s midőn látjuk, hogy a partner másodszorra a 6-ost dobja, akkor harmadszorra kis lappal folytatjuk a színt, mert a partner vagy kis aduval lop, vagy nála van a dáma, melyet a felvevő (Dél) már aduval üt s ezáltal gyengíteni kénytelen magát.

Az elmentmondás, mely e szabály s a fentebbiek között van, csak látszólagos, mert így esetekben az

Felépül az aradi viadukt

A CFR. vezérigazgatósága jóváhagyta az ideiglenes gyalogjáró és a viadukt felépítésének tervezetét

Aradváros mérnöki ügyosztálya — mint emlekeztes — a városvezetőség utasítására elkészítette annak az ideiglenes gyalogosok számára méretezett fa-átjárónak tervezetét, amely arra lesz hivatva, hogy visszaállítsa újra a normális forgalmat a belváros és a viadukt szétbontása óta a várostól elbarrikádózott Mosóczy-telepi lakosság között. Ezt az ideiglenes tervezetet Aradváros vezetősége a CFR vezérigazgatóságához terjesztette fel jóváhagyás végett, amely a közelmúlt napokban a maga részéről hozzá is járult a terv megvalósításához. Erről a CFR vezérigazgatósága leiratot küldött a Temesváron ideiglenesen elhelyezett vasut-igazgatóságához, amely a leirat utasításaihoz híven közvetlen utasítást adott az aradi pályafenntartási osztálynak. Az aradi pályafenntartási osztály érintkezésbe lépett újra Aradváros mérnöki hivatalával és több lényegtelen technikai változtatásnak javasolása mellett felhívta a város képviselőit, hogy az **építendő vasúti gyalogjáró ügyében feltétlenül irásos megállapodást létesítsenek.** A vasut álláspontja ugyanis az, hogy ezt az ideiglenes Mosóczy-telepi gyalogjárót a városnak kell megépíttetnie, annál inkább, mert a CFR semmiféle tekintetben nem hajlandó felelősséget vállalni a tulajdonmávké-sőbbi tűzbiztonságának tekintetében.

Ettől az ideiglenes elintézési módtól függetlenül azonban Bucurestiben már elkészültek az egész vasúti viadukt átépítésére vonatkozó tervek is. A viadukt újjáépítése **hét millió lej** fog felemészteni és a vasut ennek az aránylag hatalmas summának **csupán a felét hajlandó magára vállalni.** Ennek az újabb tehernek vállalása Aradváros vezetősége számára a jelen pillanatban a teljes lehetetlenséggel azonos és — amint értesülünk — illetékes körökben az a vélemény alakult ki, hogy a CFR kötelessége legelsősorban is, hogy a vasúti viaduktot újjáépíttesse. Hír szerint az új építmény tiszta vasbeton lesz, hogy állja a pályaforgalom mozdonyainak füstjét és szikrazáporát is.

Az Aradi Közlöny munkatársa a viadukt

elosztás jellege olyan, hogy a jelzés, mondhatni, sohasem okoz zavart.

Látjuk tehát, mily fontos a partner által dobott kis lapok megfigyelése, de kivülágk fentiekből egyúttal az is, hogy mennyire pontosan kell saját dobásainkat irányítani nehogy partnerünket megtévesszük. A játék legzseb részét éppen e látszólagos jelentéktelen mozzanatok alapján felépített összjáték adja meg, mely a logika segítségével mindig sikerre vezet.

2. sz. bridge-feladvány.

P: D, 6,
K: A,
Ka: A, 10, 8, 8,
T: —

P: B
K: B, 6, 5, 4, 2,
Ka: —
T: 6,

Észak		
	Nyugat	Kelet
		Dél

P: 10,
K: —
Ka: B, 9, 7, 5,
T: 8, 3,

P: 3,
K: D, 7, 8,
Ka: 6,
T: 9, 7,

Pikk az adu. Dél indul és csak egy ütést ad ki.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe

Az ARADI KÖZLÖNY Budapesten a következő szállodákban és kávéházakban olvasható:

Carlton kávéházban, Petőfi-tér.

Kovács kávéházban, Oktogon.

Belvárosi kávéházban, IV. Eskü-ut 5.

Bristol szálloda halljában, IV. Mária Valéria-u. 4.

Mérán szálloda halljában, Berlini-tér 7.

ügyében ma felkereste dr. Botiuc Elek városi interimár-bizottsági elnököt, aki kérdéseinkkel kapcsolatban az alábbiakat közölte:

— Azóta, hogy a vasúti viadukt ügyében a legutóbbi, Pop C. István kamarai elnök urhoz intézett levelet megírtam, ebben az ügyben semmiféle újabb értesítést nem kaptam. Mint hírlík, az ideiglenes gyalog-átjáró építésére vonatkozó hozzájárulás a CFR vezérigazgatóságához valóban megérkezett, de mindezekig semmiféle formában elem nem került.

Feljelentés egy csődbe került aradi bank ellen

Szakértői vizsgálatot kérnek a feljelentők

Bonyolult bűnügyben folytat vizsgálatot az aradi törvényszék vizsgálóbírói hivatala. A bűnper egy már megszünt kis aradi bank körül folyik, amelynek két betétese feljelentést tett az intézet volt igazgatói ellen. Az elmúlt évben került csődbe a Banca de Credit, amely néhány évvel ezelőtt alakult 200 ezer lej részvénytőkével és amely a Salacz-uccában bérelt helyiségben működött. A bank élén Zimmermann és Lambert igazgatók állottak és a kis intézetnek többmillió lej kitévő betétállománya volt. A gazdasági válság folytán a bank csődbe került és két betétese bűnvádi feljelentést tett az igazgatók ellen azon a címen, hogy nem adminisztráltak lelkiismeretesen a bank ügyeit.

A két betétes, Jakabovics József, akinek ötvenezer leje és Faragó Gyula, akinek huszezer leje volt a bankban, azt a vádat emelte a volt bankigazgatók ellen, hogy éveken keresztül hamis mérleget mutattak be és félrevezették mindazokat, akiknek a banknál anyagi érdekelttségük volt. A mai napon a feljelentők megbízásából dr. Székely Aladár aradi ügyvéd újabb kérvényt nyújtott be a vizsgálóbírói hivatalnak és kérte, rendeljen el új szakértői vizsgálatot, amelynek folyamán a kinevezendő szakértő alaposan felülvizsgálja az üzleti könyveket. A beadvány ügyében a vizsgálóbíró a napokban dönt.

Az I. sz. bridge-feladvány megfejtése.

DÉL:	NYUGAT:	ÉSZAK:	KELET:
K: D	P: 2	P: 3	K: 10
P: 6	P: B	P: K	P: 7
T: 6,	Ka: 8	Ka: K	Ka: 10
K: 2	Ka: 9	Ka: 2	P: 8
P: 5	P: D	P: A	P: 9
K: 4	Ka: B	Ka: 6	T: 5
K: 5!	T: 9	Ka: 7	bármely.

Miután Dél először Nyugatot hozza kényszerdobásba, Keletnek is dobni kell, vagy trefiel, vagy pikket, ami aztán vagy az asztalon eredményez két trefi-ütést, vagy a kezében még egy pikket.

K: D	T: 9	T: 4!	K: 10
P: 6	T: B	T: D	T: 5
P: 4	Ka: 8	Ka: K	Ka: 10
K: 2	Ka: 9	Ka: 2	P: 7
K: 5!	P: 2	Ka: 6	T: 8

Miután Nyugatnak ismét fel kellett adnia a pikkfogást, Kelet kényszerdobásba kerül.

E feladvány a bridge-irodalom egyik legszebb és legnehezebb témáját tartalmazza. Nem volt meglepő, hogy egyetlen megfejtés sem érkezett be.

Mai bridge-feladványunk könnyebb, de igen szép és érdekes. Megfejtéseket péntek este 6 óráig a kiadó-hivatalba kérünk.

SZÖVETSÉGI HIREK. Mint az elmúlt hetekben, e héten is hétfőn a Lloydban, csütörtökön a bridge-szalomban tartja meg a szövetség hivatalos estjét. Az elmúlt hét két estjének sikere még a korábbiakét is felülmulta, amennyiben legutóbb száznál jóval több szövetségi tag vett részt Arad legelőkelőbb köreiből. A szövetségi est Arad bridgezőinek legkedvesebb heti programja lett, ami feltétlenül kedvező hatással lesz a város bridge-életének fejlődésére.

Ma és minden vasárnap és ünnepnap délután a **Dacia étteremben 5 órai tea táncsal**

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria győzelem esetén a második Kolozsvári bíró vezeti a mérkőzést --- Mintegy 150 főnyi drukker utazik az AMTE-val Temesvárra helyre juthat

A vasárnapi Nemzeti Bajnokságért folyó mérkőzések során érdekes mérkőzéseket bonyolítanak le. Így a kisorsolt meccsek közül legelsősorban a Gloria-Ripensia elleni mérkőzésre tarthat általános érdeklődésre számot. A másik fontos mérkőzés a fővárosban játszódik le, itt a kolozsvári Universitatea méri össze erejét a bucaresti-i Unirea-Tricolorral.

A Gloriara vasárnap nagy feladat vár, tisztes eredményt kiharcolni Románia egyik legjobb együttese, a temesvári Ripensia ellen. Győzelemről talán nem lehet szó, mert egy

döntetlen eredmény is komoly értéknek számít. A futball azonban szerencsejáték és

amennyiben a Gloria mind a két pontot megszerezné a Ripensia elleni mérkőzésen, úgy az aradi bajnok együttes a bucaresti-i CFR. mögött a második helyre kerülne.

A Gloria összeállítását tegnap közzétük és megjegyeztük, hogy a fix összetételt a talajtól teszik függővé. Amennyiben a pálya sáros lesz, úgy a csatárlánc összetétele változást szenved. A nagyfontosságú mérkőzést a kolozsvári Seliceanu vezeti.

Juventus—Vulturul, Banatul—Frontiera all.osztály két legfontosabb mérkőzése

A Nemzeti Bajnoki küzdelmek ellenére is teljes forduló bonyolítanak le a II. osztályban. Ebben a kategóriában a legnagyobb érdeklődés a Juventus és a Vulturul közötti összecsapást kíséri. Ez az érdeklődés indokolt is, nemcsak azért, mert a két egyesület megalakulása óta élénk rivalizálást folytat, hanem, ha a Vulturul győz, úgy őszi elsőségét már nem lehet elvitatni. A Banatul Kürtösön az ottani Frontiera-val veszi fel a küzdelmet. Az Egyetértés a Virtuteával mérkőzik, míg az AVMSE a Viktóriával méri össze erejét.

Ugy az ifjúsági bajnokságban, mint a szövetségi díjért folytatott küzdelmekben is a nagyüzem fog működni. A barátságos mérkőzések közül kiemelkedik az AAC old-boy és az Unirea közötti mérkőzés. A vasárnap teljes programja és biródelegálása:

Gloria-pálya: 10.00: AAC II.—Gloria II. Bíró: Schneider. 3.00: Ripensia—Gloria-CFR. Bíró Seliceanu, határbírók Kalmár és Polareczky.

AAC-pálya: 9.00: Unirea ifj.—Transilvania ifj. Bíró Staicu. 11: Unirea—AAC old-boy.

AMTE-pálya: 11: Hakoah II.—AVMSE II. Bíró Vulpe. 1.30: Hakoah ifj.—ATE ifj. Bíró Pálkás.

Tricolor-pálya: 9.00: Egyetértés ifj.—Tricolor ifj. Bíró Cristea. 2.00: ATE II.—Tricolor II. Bíró Vecsernyés.

Juventus-pálya: 1.30: Olimpia ifj.—Juventus ifj. Bíró Vidák. 3.30: Juventus—Vulturul. Bíró Gencsi, határbíró Varga.

Vulturul-pálya: 3.30: Victoria—AVMSE. Bíró Höhn, határbíró Marita.

Titanus-pálya: 2.00: Titanus ifj.—Gloria ifj. Bíró Ujj.

Kürtösi-pálya: 3.30: Banatul—Frontiera. Bíró Ciungan.

Pécskai-pálya: 3.30: Egyetértés—Virtutea. Bíró Fürbacher. A RAC-pályán: 3.00: Transilvania—RAC. Bíró Gábor.

O Az AMTE mintegy 150 főnyi drukker táborral megy át Temesvárra. A „Banis vonattal” a szombat esti jelentések szerint nyolcvanannak mennek át, de a többiek teherautón és autobuszon mennek át, úgyhogy a TMTE pályája hangos lesz az aradiak buzgó szavától. Az AMTE „Banis vonata” 11 óra után indul. — Az AMTE és a TMTE közötti mérkőzést a resicai Birnstingl vezeti.

O Olaszország B. válogatottja ráért a Lengyelekre. Az olasz futball mai nagy méreteit mi sem bizonyítja jobban, hogy egyszerre három válogatott tud kiállítani. A B. válogatott a budapesti Klub bíraskodása mellett Nápolyban 3:1 arányban verte a lengyeleket.

O Engedélyezték a NAC külföldi turáját. A labdarúgószövetség elvileg engedélyezte a NAC franciaországi és svájci turáját, mely december elején kezdődik és mintegy hat hétre van tervezve.

Románia lemondta a jövőévi Balkán-kupamérkőzések megrendezését

Bucurestiből jelentik: Az ezévi Balkán-kupa-mérkőzések után a kupa-bizottság úgy döntött, hogy a jövő évi mérkőzések megrendezésének jogát Romániának adja. A labdarúgószövetség a napokban megfontolás alá vette a kérdést és úgy döntött, hogy a rendezés jogát visszaadja a bizottságnak, mert a nagyszabású attrakciót megfelelő sporttelep hiányában nem tudja lebonyolítani. A jövő évi kupameccseket így valószínűleg Bulgária fogja megrendezni.

O Braun Csibi gólya. Budapestről jelentik: A Hungária második gólya a Kispest ellen nagyon érdekes körülmények között jött létre vasárnap. A kispesti kapus a kitörő Titkos elől felkapta a labdát, mire a Hungária-csatár megállt. A kispesti kapu mögött ült Braun Csibi, az MTK utólréhetetlen szélsője, aki ebben a pillanatban rákiáltott Titkosra: „Menj rá!” Titkos nekilendült, a kapus ebben a pillanatban maga elé emelte a labdát, hogy azt kirugja, de Titkos fürgébb volt és a kapus keze közül a hálóba esett a labda. Így szerzett gólt a Hungáriának Braun Csibi, a nyugalmazott szélső.

O Japánkészülődik. A berlini olimpiászra nagyon komolyan készülnek a japánok: négy és fél millió lejnek megfelelő összeget utalt ki az előkészületek megkezdésére. Ebből a pénzből Tokió egyik külvárosában, Yoyo-Gi-ben sportorvosi klinikát állítanak fel a tréningek tudományos irányítására.

Uj könyvek

Szomorj Dezső: Térjtek meg végre hozzám. Az író e könyvének megragadóan és meghatóan szép, ragyogó színekben fűdő novellái bőségesen jutalmaznak a zarándokut fáradtságáért azokat, akik hallgatnak a hívó szóra. A könyv az Atheneum kiadása és a korábbi 132 lejes ár helyett most árszállításban 56 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az árszállítások nagy jegyzékét.

Schneider: Néhány óra a bencések között. A könyv Szunyogh X. Ferenc és Tóth Pál kitűnő fordításában. Jeges Ernő művészi címlapjával jelent meg az Atheneumnál, korábbi ára 132 lej volt, most árszállításban 56 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az árszállítások nagy jegyzékét.

Jack London: A Mayák kincse. Jack London minden könyvében, a drámaian pergő események mögött, a cselekmény széles epikájának háttérében, van valami lírai. Nyugtalan, kóbor lélek Jack London lelke: alakjai is az amerikai nagyvárosok mai zajos, dübörgő életéből vetődnek el a múlt rejtett mesés országaiba. A Jack London sorozatos munkáinak ez a nemes kiállítású regénye az Atheneum kiadásában jelent meg. Ára fűzve eddig 174 lej volt, most árszállításban 84 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az árszállítások nagy jegyzékét.

Ezer ember asszony nélkül. Fábán Bélának a „66 — 40 Ember” írójának ez a második könyve. Kelet-Szibériában játszódik le: izgalmas és változatos eseményekben, fordulatokban és kalandokban bőséges, mint annyian a hadifoglyok sorsa volt a világháború felfordulás közepette. A mű régi ára fűzve 170 lej volt, most árszállításban 84 lej („66 — 40 ember”) szintén 84 lej) minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az Atheneum árszállítási akció nagy jegyzékét.

Ibsen és a mai világágés kialakulása. Ibsen születésének 100 éves fordulóját ünnepelték nemrég. A Centenáriumba V. kötete jelent meg a teljes magyar Ibsen-nak, mely három reprezentatív darabját tartalmazza: az ifjúkori kereső Inger asszonyt, a legmélyebb ibseni Vadkacsát, és a késői rezignált John Gabriel Borkmant. A színpadról jölsimert darabok Hajdu Henrik kiváló fordításában jelentek meg a teljes Ibsen sorozatban, a melyet az Atheneum ad ki. A kötet ára fűzve eddig 216 lej volt, most árszállításban 112 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az árszállítások nagy jegyzékét.

O A további Nemzeti Bajnoki program: A csoport: Románia—Soimi Kolozsvárott, bíró Balogh Nagyvárad. B. csoport: Universitatea—Unirea Tricolor Bucurestiben, bíró: Ionescu Tople, Ploesti. — Brasovia—Venus Brassóban, bíró: Radu Istrate Bucuresti.

O Feloszlik a Bohn SC. Budapesti jelentések arról számolnak be, hogy Magyarország 1932-es országos bajnoka, az Aradon is szerepelt Bohn SC feloszlik. A másik verzió szerint a kiváló egyesület nem oszlik fel, hanem fuzionál a Csabai AK-al.

O Az AMTE vasárnap Temesvárott mérkőzik, ellenfele az ottani TMTE lesz. A legutóbbi találkozón az AMTE 4:0 arányban verte a temesvári testvér együttesét, az a küzdelem azonban nem pontokért játszódott le. A mérkőzésnek a TMTE mostani formáját figyelembe véve, favirotja a temesvári együttes, de reméljük, hogy az AMTE szívvél-lélekkel való játéka értékes pontot, vagy pontokat szerez.

O Ausztria válogatottjának ötvenedik gólya. Ausztria válogatott csapata múlt vasárnap tizenötödik mérkőzött Svájc reprezentánsaival és a 15 találkozás közül 11 osztrák, 1 svájci győzelemmel, három meccs pedig döntetlen végződött. Az összesített gólarány 50:16. Ausztria javára és az osztrákok talán azért is nem rugtak háromnál több gólt, nehogy az ötvenes számjegyet elcsújtassák.

O A prágai Getreuer és a magyar Halassy Bécsben találkoznak november 5-én a nemzetközi uszövetségben. A versenyen Steiner dr. és a legjobb magyar sprinterek is megjelennek. Getreuer és Halassy az 500 méteren startolnak.

O A magyar válogatott ökölvívó csapat összeállítása tegnap megtörtént. A vasárnapi magyar-bajor-mérkőzésen a következő párok bokszolnak: Benácsi—Brunner, Lovas—Ziglarski, Szabó—Wagner, Frigyes—Frey, Fehér Schmitt, Csizsár—Böhm, Szigeti—Schiller, Körössy—Just.

O A német hivatalos tenniszranglista. Berlini jelentés szerint a német hivatalos tenniszranglista érdekessége, hogy a férfijátékosok közül hiányzik Froitzheim. Kleinschroth és Rahe, a hölgyek közül pedig Aussem Cilly, Buss és Stefanus. A lista egyébként a következőképpen fest: Férfijátékosok: 1. Prenn Daniel. 2. Cramm Ottó. 3. és 4. Jaenecke (Berlin) és Nurney (Köln). 5. Haensch (Drezda). 6. és 7. Schwenker (Berlin) és Frenz (Rostock). 8. W. Menzel (Berlin). 9., 10. és 11. Buss dr. (Mannheim), Dessart (Hamburg) és Weihe (Freiburg). Hölgyjátékosok: 1. Hilde Krahwinkel (Essen). 2. Horn (Wiesbaden). 3. és 4. Reznicek asszony és Peitz (Düsseldorf). 5., 6. és 7. Friedleben, Hammer és Schomburg. 8. és 9. Kalmayer és Neppa.

O A téli olimpiász programját új sífutó-számokkal akarják kibővíteni a németek. A program új számai között szerepel a lesiklás verseny és több stíétafutás.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ahol banktörvény védi a betéteket

„A gazdasági életben a bizalmatlanság tért hódított,” — mondotta egy aradi vezérigazgató

Közgazdasági körökben felmerült az a gondolat, hogy a nyugati nagy államok mintájára Románia is alkothatna banktörvényt, amely pontosan szabályozná a pénzügyi élet működését, egyenlően megvédené a bankok, az úgynevezett kiskereskedők, valamint a betétesek érdekeit és hozzájárulna a hitelintézetek iránti régi, teljes bizalom visszaszerzéséhez. Csehszlovákiában tudvalevőleg az impériumváltozás után katasztrofális közgazdasági események következtek és például az évtizedekkel ezelőtti csodálatosan felvirágzott szlovéniai gyárilap csaknem teljesen elpusztult. Valóságos közgazdasági temetőhöz hasonlított akkor Csehszlovákia, amely most hozzánk képest igen jó helyzetben van és az ottani bankok is zavartalanul működhetnek. 1924-ben megalkotta a csehszlovák parlament a banktörvényt, amelynek legfőbb rendelkezéseiről a következő adatokat szerezte be az *Aradi Közlöny*:

1. A bankokon kívül a banküzletekkel foglalkozó részvénytársaságok is kiadhatnak állami engedéllyel takarékpénztárakat. 2. A részvénytársaság alapon működő bankoknál az igazgatóság tagjai személyesen, saját vagyontukból kötelesek pótolni az esetleges veszteségeket. 3. Minden intézetnél az alaptőke *minimálisan öt millió csehszlovák koronára, a veszteségi tartalékalapnak pedig legalább az alaptőke tízszorosát kell kitennie.* 4. A bankoknak áruügyletekkel nem szabad foglalkozni, kivéve a szövetkezeteknek, de azok is csak a tagjaik szükségletének fedezésére. 5. A pénzügyi élet csak kormányengedéllyel létesíthetnek fiókokat. 6. A bankok a saját igazgatósági tagjaikkal, vagy a személyzetükkel, alkalmazottaikkal ügyleteket nem köthetnek. 7. *Egy-egy üzletfélnek csak annyi hitelezhet a pénzügyi élet, amennyit az alaptőke tíz százalékának felel meg.* 8. Negyedévenként kimutatás teendő közzé a sajtóban a bank helyzetéről, a felügyelőbizottság szerepének részletes szabályozásával.

Legfontosabb rendelkezése a törvénynek az, hogy a pénzügyi élet felügyeletére bankszövetség alakítandó és e szövetségnek minden

bank tagja legyen. Ez a törvény nyolc év óta életben van Csehszlovákiában és ott azóta csaknem békebeli hitelviszonyok uralkodnak. Megemlítjük, hogy Magyarországon is működik olyan bankszövetség, amely a kedvezőtlen helyzetbe jutott pénzügyi életet azonnal segíti, a betétesek megrohanásától megóvják és keresztülviszi a meggyengült bank szanálását.

Hogy Romániában alkalmas-e az idő ilyen banktörvény megalkotására, arról egy aradi nagy pénzügyi vezérigazgatója következőleg nyilatkozott az *Aradi Közlönynek*:

— A három évvel ezelőtti lemondott Manlu-kormány elkészítette a banktörvény-tervezetet, amely azonban nem került a parlament elé, mert időközben a kormány demisszionált. Annakidején a bankérdekeltségek állást foglaltak a törvénytervezet ellen. Normális időkben, amikor feltehető lett volna, hogy a törvényhozási intézkedés a banktevékenység fokozottabb ellenőrzése, valamely biztonsági alap létesítése a közönség bizalmát helyreállítja és a pénzek nyugodt körforgását lehetővé teszi, helyeselni lehetett volna a banktörvény létrehozását. A mai világháborús idején azonban a közönség nyugtalanságának mélyebben fekvő okai vannak és ez a nyugtalanság egyformán tapasztalható Amerikában s különösen Európa keleti részében. Sajnos, a gazdasági életben a bizalmatlanság tért hódított és éppúgy kikezdte a fontsterlinget és a dollárt is, mint a keleteurópai valutákat. A pénz éppennyug elrejtőzik a világvárosok szűkebb körében, mint a falusi szalmazsákokban. Nagy tőkéket vettek ki a pénzügyi életből és ha ezek erősebb tempóban vissza is öntölnének a bankok felé, ez még nem teremtené normális hitelviszonyt, mert a hitelnek is akadályai vannak a túlzott adósvédelmi törvényekben és a megromlott hitelfedezetekben. A megnyugvásnak a világháborús javulásával kell bekövetkeznie. Csúsz, ha valamennyire közelünk a normális állapotokhoz, akkor lehet célja és szüksége a banktörvénynek, amely az ország saját viszonyaihoz alkalmazkodva, igyekszik egészséges állapotokat és intézményeket teremteni.

— A százalékos bankjegyek december 15-ig maradnak érvényben. Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala ma újabb körrendeletet adott ki, amelyben közölte, hogy a százalékos bankjegyek csupán 1932. december 15-ig érvényesek. Ezen időn túl a százalékos bankjegyeket senki sem köteles elfogadni. A Banca Nationala egyben közölte azt is, hogy az ötezer lejes bankjegyek bevétele határideje december 1., s ezen határidőn túl sem beföldön, sem pedig külföldön nem váltják be ezeket. Érdekes, hogy a Nemzeti Bank bizonyos taktikai okokból határozta el, hogy a külföldnek sem ad hosszabb terminust, mint a beföldnek, mert ezzel akarja megakadályozni azt, hogy december 1-től külföldre kezdjék csempészni az ötezer lejes bankjegyeket.

— Megfeleltették az Aradi Butorszövetkezet közgyűlését. Érdekes ügyben folytatott ma kihallgatásokat Ciorapciu törvényszék bírója, aki elé az Aradi Butorszövetkezet ügyének részletei kerültek. Mint annakidején megírtuk, a rossz gazdasági viszonyok következtében az Aradi Butorszövetkezet kénytelen volt kimondani felszámolását. A felszámolást egy közgyűlésen határozták el és ezen a gyűlésen szólalt fel Simon Gizella aradi butorkészítő iparosnő, aki kifogásolta a számadásokat és követelte, hogy küldjenek ki egy bizottságot, amely felülvizsgálja a szövetkezet vezetőinek működését. A gyűlés résztvevői egyhangúlag utasították el az indítványt, azonban Simon Gizella tovább vitte az ügyet. Feadványt nyújtott be az aradi törvényszékhez, amelytől kérte a közgyűlési határozat

megsemmisítését, azon a címen, hogy a közgyűlést szabálytalan módon, az alapszabályoknak meg nem felelő módon vezették le és kérte a bíróságot, rendelje el a számadások felülvizsgálását. Az ügy a törvényszék harmadik szekciójára került és Ciorapciu bíró ma hallgatta ki a Simon Gizella keresetében megjelölt tanúkat. Iparoskörökben érdeklődéssel tekintenek a további fejlemények elé.

Márai Sándor cikksorozata

A szegénység iskolája

minden vasárnap az

UJSÁG-ban

Tengernyi behozatali nehézségeket leküzdve

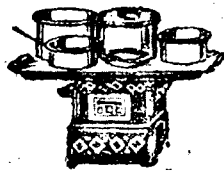
megérkezett

a nagy „KRONPRINZ” petrolgázgép

Főzési és

sültési

bemutató

mindennap délben
vasárnap
kivételével

szállítmány.

Romániai kerületi eladási tüzlet:

BING és SCHNITZER,

Strada Moise Nicoara I. I. em.

Arak: 540. — Lejtől feljebb,

A szesz árának emelése miatt a bor ára is emelkedik

A fekete-szesztermelés megakadályozása

Arad, október 29. Emlékeztet, hogy a klérus közbelépésére nyolc évvel ezelőtti a kormány törvényt fogadtatott el, amely szerint 12 év alatt meg kell szűnni a romániai ipari szeszgyártásnak, holott az ipari szesz az államnak horribilis adóbevétele volt. Például a Neuman Testvérek aradi szeszgyára havonta 30 millió lej adót szolgáltatott be az állampénztárba de az utóbbi 4 évben, amíg a gyárüzeme szünetelt, ez teljesen elmaradt. Az egyházi intervenció azért történt, hogy a földműveseket megóvják az abnormális szeszfogyasztástól a lakosság egészségének megvédése céljából. Az ipari szeszgyártást korlátozó törvény életbeléptetése után azonban olyan intézkedés történt, amely továbbra is lehetővé tette a nagymérvű szeszfogyasztást, mert borból és gyümölcsből óriási mennyiségben lehetett italt készíteni és még hozzá igen jelentéktelen ellenőrzés mellett. Az akkori kormány tehát a hatalmas adóösszegeket fizető ipari szeszgyárak terhére a gyümölcsből készült pálinkát és a bort favorizálta, a beavatottak szerint azért, hogy az okiráltságbeli nagy szőlőbirtokosok jövedelmét szaporítsa. Azt is elrendelték, hogy rumot és likört csak borszeszből állíthatnak elő. Emiatt rendelkezések ellen az érdekeltek éveken át országos agitációt folytattak, amely azonban nem vezetett eredményre. Mivel az állampénzügyek szükségessé tették a szeszadó fokozását, a pénzügyi kormányzat megalkotta a szesz monopóliumot, amellyel nemcsak az ipari szeszgyártást, hanem a szeszkereskedelmet is lételemében támadta meg. A szesz-monopólium életbeléptetése előtt egy liter szesz 140 lejbe került, de ebből kb. 120 lej fogyasztási adó volt. A monopólium a múlt hónap elején kezdte forgalomba hozni az ipari szeszt, amelynek literjéért 19 lejért kapta a gyáraktól és 8 90 lejért árusította.

Bucuresti-i jelentés szerint a 90 lejes árat most felemelik, de az új árat még nem állapították meg. A szesz-monopólium bevezetésével a fekete-szesz gyártásának és forgalomba hozatalának lehetősége megszűnik, mert szeszt kizárólag az állami monopólium lerakatai árusíthatnak.

A likör- és a rumgyárosok, valamint a szeszkereskedők újabb országos akciót indítanak érdekeik megvédése céljából. Főleg azt hangoztatják, hogy a borszesz ne essen külön kezelés alá az ipari szesztől, hanem egységesen kezeltessek mindkét termelés.

A fekete-szesz gyártás letörésével a bor ára jelentősen emelkedik úgy Aradon, mint Erdély más szőlőtermő vidékein.

Félrevezünk Ön t
akkor, ha „OLLA”
helyett silány
utánzatokat
ajánlanak. Ne te-
gye kockára
egészségét. Kérje
Ön is kimondot-
tan az évtizedek óta
elismert és legjobb-
nak bevált „OLLA” eredeti oszmánban.

divatáruházz posztógyári lerakata, Str. Eminescu 15. (Deák F.-u.)

Női kosztümszövet		55, 175
Női kabátkelmék		175, 225, 305

Férfi divatszövetek 175, 225, 435
Férfi kabátkelmék 280, 350, 495 stb.

A Nemzeti Bank rendelete

Habár már elhallgattak az infláció megtévesztő jelszavát hangoztató vészmadarak, tehát senkisé ad hitelt a rémhíreknek, a bucu-
resti-i szenátus elnöke, *Costachescu* mégis cél-
szerűnek látta, hogy a legerélyesebben állást
foglaljon azok ellen, akik az infláció valótlán
híreivel akartak saját személyüknek érdekes
milliót teremteni. A szenátus elnöke egy bucu-
resti-i régi lap szerkesztőjének most ugyan-
azokat mondta, amelyeket négy aradi kiváló
közgazdasági szakember három héttel ezelőtt
közölt az *Aradi Közlöny*-nyel. A szenátus el-
nöke szintén azt hangoztatta, hogy Romániá-
nak 16 nyugati állam nemzeti bankjával szer-
ződése van a lejárfolyam fenntartására és a
meglévő bankjegyek állandékának változatlan
meghagyására, tehát sem bankjegyszaporítás-
ra, sem a lej árfolyamának megváltoztatására
nem kerülhet sor.

forrás kezelősége elhatározta, hogy mindenki ismerje meg annak gyógyhatását, mely: epe, hólyag, vese gyomorégési bántalmakat megszünteti, olcsó árért, 8 lejért literes üvegekben üveg cserével hazaszállítva, hozza forgalomba, viszont eladónak árkedvezmény. — **Fő l e r a k a t:**
Kardos Miklós utódai Arad,
Telefon 6—86. Str. Eminescu 16. és
Timisoara, Telefon 21—24. Str. Bega : alsor 30.

= Konverziós tárgyalások az aradi törvényszék előtt. A mai napon az aradi törvényszék első szekciójára több konverziós kérvényt tűzött ki tárgyalásra. Egyik tárgyalást sem tartották meg, miután időközben, két nappal ezelőtt, jogerőre emelkedett a most megszavazott új konverziós törvény és a mai tárgyalásokon csupán annyi történt, hogy felszólították az érdekelteket, egészítsék ki az új törvény előírása szerint kérvényeiket.

Vidéki panaszkodó. Az országos vásár kezdőnapja Aradon valóban november hó negyedike lesz. Értesültünk mi is róla, hogy október hó 28-án számos vidéki termelő érkezett Aradra, abban a hiszemben, hogy ez a nap lesz a vásár kezdőnapja. Felkérésére utánajártunk a tévedés forrásának és sikerült megállapítanunk, hogy amidőn Aradváros gazdasági hivatala legelőször hivatalosan publikálta a vásár napját, ugyanakkor egy másik románnyelvű hivatalos hirdetmény is megjelent, amelyben viszont az aradi vámhivatal október hó 28-ra hirdetett nyilvános árlejtést. Míg az egyik hirdetményben tehát a november hó 4-iki dátum emelkedett ki, a másikban az október hó 28-iki nap. Mindazok, akik tehát tévedésbe jöttek az országos vásár kezdő időpontját illetőleg, felületességüknek estek áldozataul, mert rendszerint a másik hivatalos „Publicatione” dátumát jegyezték meg.

Kötőtárak szaküzlete, Neuman-palota

Többek: Steiner J. általános kereskedelmi és információs iroda szívesen ad közvetlen megkeresésekre is felvilágosítást, kéri azonban: minden esetben válaszbélyeget mellékelni. Az összes bel- és külföldi sorsjegynyereményjegyzéket állandóan figyelemmel kíséri és kíváncsi felvilágosítást nyújt az Aradi Közlöny olvasóinak a Steiner J. általános kereskedelmi és információs irodája Berettyószőlősk, (Suplacul de Barcău, jud. Bihor.)

STAUBER ISTVÁN
föld.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Mindazoknak, akik felejthetetlen férjem elhunytával részvételüknek adtak kifejezést, ezúton mondunk őszinte köszönetet.

**Üzv. Bokor Alajosné
és családja.**

Fraji FLEISCHER Testvérek

Vas-, rézbutor- és sodronyágybetét gyára.
Ajánlja elsőrendű készítményeit legolcsóbb áron.
Str. I. Russu Sirianu No. 15. (v. Aulich Lajos-ucca).

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, OKTÓBER 30.

Bucuresti. 11.45: Karének. 12: Rendőrzene-
kar: könnyű és román zene. 20.40: Gramofon. 21:
Lehár: Frasquitta című operettje. — Budapest I.
10: Hírek. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.15: Gö-
rög-katholikus istentisztelet. — Mád: Az Opera-
ház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 3: Po-
lydor—Brunswick gramofonhangverseny. 3.45: 1.
Dr. Horn J.: „Takarékosság és boldogulás”. 5.15:
Zenedélután Strauss Richárd tiszteletére a Hubay-
palotában. Közreműködik Strauss Richárd, Hubay
Jenő. 6.30: Magyar Imre és cigányzenekarának
hangversenye. 7.30: Előadás a stúdióból. „Rozma-
ring”. Hangjáték 3 részben. 1. rész után: sport-
eredmények. 9.30: A bécsi rádióállomás műsorának
közvetítése. Részletek Kálmán Imre műveiből.
Karnagy Josef Holzer. Utána kb. 11: Pontos időjel-
zés. sporteredmények. Majd: Berend Endre sza-
lon- és jazz-zenekarának, valamint Horváth Gyula
cigányzenekarának hangversenye. — Budapest II.
4—4.45: Odeon gramofonhangverseny. — Bécs.
8.35: Ébresztő. 9: Reggeli hangverseny. 10.35: A
bécsi szimfonikusok. 20.20: A szimfonikusok szóra-
koztató zenéje. 16.45: Lafite Károly szerzeményei.
Zongorán kísér a szerző. 18.15: Dostal-zenekar.
21: Népdalok és dalok népies modorban. 21.30:
Operettrészletek. 21.45: Daljáték. 23.45: Gerena-
ders jazz- és tánczene. — Belgrád. 12: Gramofon.
17: Rendőrzene- 20: Weber: Klarinét és zong-
gora-trio. 20.30: Operettrészletek. 21.45: Daljáté-
k. 23.45: Vendégloji zene. — Breslau. 17: Katona-
zene. 20.25: Hegedűv. 21: A reformáció jelentősége.
— Katowice. 17.45: Varsó. 19.55: Gramofon. 23.10:
Tánczene. Egyébként Varsó. — Prága. 8.30: Reg-
geli hangverseny. 9.30: Orgonaverseny. 20: A
Komensky-kör fuvószenéje. 23.20: Cseh jazz szer-
zők kétzongorás művei és Gramofon. — Róma.
18: Zenekari és ének-hangverseny. 21.45: Operett
rész. Gramofon. — Svájc aleman adó. 15.30:
Strauss: „Denexér” című operettje.

HÉTFŐ, OKTÓBER 31.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18:
Rendőrzene- 20.40: Gramofon. 21: Beethoven:
F-dur négyes. 21.45: Mendel zongoraművész-
22.15: Theodorescu-négyes. — Budapest I. 10: Re-
formátus istentisztelet. 11: Evangélikus istentisz-
telet. 12: Unitárius istentisztelet. 13: Déli harang-
szó. 13.05: Az 1. honvédsárgalógezer zenekarának
hangversenye. 2.15: Népiszkolai testnevelési tanfo-
lyam. „Bemutató-tanítás az elemi iskola IV. osz-
tályában.” 5: Asszonyok tanácsadója. 6: „Az új
Bulgária.” Dr. Szilády Zoltán előadása. 6.30: Sza-
lonzenekari hangverseny. 7.45: Német nyelvokta-
tás. 8.05: Vitéz Nagybányai Horthy Miklósné rá-
diószózata az inséget szenvedők megsegítése ér-
dekében. 8.15: Keleti zene. Gramofonhangverseny.
9: „Parasztkaland.” Kosztolányi Dezső felolvasá-
sa. 9.30: Az Országos Liszt Ferenc Társaság hang-
versenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből.
— Bécs. 12.30: Cserda-zenekar. 13.40: Tita Ruffo
gramofonlemezek. 14.10. Szór. Gramofon. 17.25:

A zenélő Bécs. 18.10: Geiger-zenekar szórakoztató
zenéje. 21: Új táncdalok hangosfilmekből. 22.10:
Pfitzer szerző művei. Közrem. a rendőrzene-
kar. 23.35: Hüger-zenekar szórakoztató zenéje a Lehár-
teremből. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rend-
őrzene- 16: Gramofon. 17.30: Rendőrzene-
kar. 20.30: Gramofon. — Hellsberg. 17: Szórakoztató
zene. 19.45: Vonós-négyes. 21.15: Wittenberg,
hangképsor. — Kassa. 14.35: Gramofon. 15: Ru-
zicska-zenekar. 18: Salvia zenekar. 19.35: Gramo-
fon. 22.15: Rendőrzene- — Langenberg. 17.20:
Látogatás a düsseldorfi állatkertben. 18: Szórakoz-
tató zene. 20.30: Luther-vecsernye a Wittenbergi
templomból. 21.15: A fuvalától az üstdobokig.
21.35: Szórakoztató zene. 23.45: Népies kamaraze-
ne. — München. 22.20: A Szántó vonós-négyes hv.
— Svájc aleman adó. 17: Szórakoztató zene.
21.05: Haydn: D-dur szimf. 22.30: Tánczene. —
Warszawa. 18: Zongoraverseny. 19: Könnyű zene.
Gramofon. 21: Népies zene. 21.20: Zenekari hang-
verseny. 23.15: Tánczene.

KEDD, NOVEMBER 1.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18:
Motcoi-zenekar: könnyű és román zene. 20.40:
Gramofon. 21: Munteanu énekesnő. 21.20: Rendő-
rzene- — Budapest I. 11: Egyházi zene és szent-
beszéd a belvárosi plébániatemplomból. Utána:
Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangverse-
nye. E. hangverseny szünetében: „Rádiókrónika.”
Elmondja Papp Jenő. 3: His Master's Voice gramo-
fonhangverseny. 4.30: Thury Mária meseórája. 5:
Kóczé Gyula és cigányzenekarának hangversenye.
5.20: „A szürke Nyilasi.” Krudy Gyula felolvasása.
6.50: Kerpely Jenő (gordonka) és Pusztay Sándor
(ének) hangversenye. 7.50: „Napsugár abból a má-
sik világból.” Dr. Tóth Tihamér előadása. 8.20:
Az Operaház előadásának közvetítése. Verdi:
Requiem. Halottak napjának előestéjére való te-
kintettel a rádió további műsora nem ad. — Bécs.
11.30: A Wiener Sängerknaben kar. 12.30: A bécsi
kamarakar szimfonikus hangversenye. 13.45: Wag-
ner: Parsifal. 16.30: Kamarazene. Haydn: G-dur
vonóstrió. 17.50: Bauer-zenekar. 20.35: Szana Sán-
dor dr.: Pillantás Spanyolországra. 21: Szimfoni-
kus hangverseny. — Belgrád. 12: Rendőrzene-
kar. 13.05: Gramofon. 16: Gramofon. 17: E. 17.30:
Rendőrzene- 20.30: Gramofon. 21: Praha. —
Berlin. 17.30: Szórakoztató zene. 19.05: Egyházi
énekek. 20.30: Gramofon. 21.30: Menzel: A legke-
resztényebb világ hangjáték. 22.30: Bach hangver-
seny. — Hellsberg. 17: Szórakoztató zene. 18.55:
Dalok. 20.30: Szórakoztató zene. 22.30: Grabbe:
Barbarossa Frigyes császár című színműve. —
Milano. 18: Kamarazene. Triest könnyű zene. 19.20:
Gramofon. 21.30: Rossini: Olasz nő Algirban. Gra-
mofon. — Mor.-Ostrava. 17: Rendőrzene- 21:
Szokol fuvószen. 21.45: Mese. 22: Könnyű zene.
— Pozsony. 13.05: Katonazene. 18.30: Lányi K.:
A lélek a halál után. 18.45: Macudzinska-Halmos
zongoraművész- — Prága 10: Archangelskij-da-
lok. 12: Rendőrzene- 18.45: Gramofon. 19: Né-
met óra. Hoffmannsthal: Jedermann című drámája.
21: A filharmónikusok szimfonikus hangversenye.
Utána: Milonivszky fuvós z. — Róma. 18.30: Ze-
nekari hangverseny. 21.45: Operett E. Utána:
Hírek.

HATSCHEK

Ingatlanforgalmi Irodája

Sir. Eminescu (v. Deák F.-u.) 2.
I. emelet. (Lakás ugyanott.)

Előnyös Ingatlanajánlatai:

1. Főtérre nyíló, forgalmas utcában emeletes, 12 bérlemény, (2. 3. 4. szobás, részben parkettás, fürdőszobás lakásokkal, jízethelyiségekkel) 200 000 lej hozam. 1.350.000.
2. V. Erzsébet-köruton több emeletes bérház 850.000-tól 2 és félmillióig.
3. Belvárosban nagy bérház 10 bérlemény, felerészben fürdőszobás lakásokkal. 1.000.000.
4. Főtér közvetlen közelében emeletes, modern, parkettás, fürdőszobás lakásokkal. 1.350.000.
5. V. Magyar-ucca táján 11 lakásos, részben parkettás, fürdőszobás 120.000 hozam. 800.000.
6. Szorob templom táján magasföld-szintes, 7 bérlemény, esslingeni redőnyök, víz, villany, 625.000
7. Vasút táján jókarban, emeletes, 10 lakásos, jízethelyiséggel. 950.000
8. V. Borosbényi-tér közelében 1x3 szobás, parkettás, fürdőszobás 1x2, 5x1 szobás. 600.000.
9. V. Választó-ucca táján üzletes sarokház, mely jó megélhetést biztosít. 25 év óta fennálló fűszer- és borbélyüzlettel, 1x1 lakással, továbbá 1x2 és 1x1 szobás lakással. 220.000.
10. V. Ferenc-térhez közel magasföld-szintes, 8 bérlemény, részben fürdőszobás, nagy gyümölcsösökkel. 550.000
11. V. Magyar-ucca táján új adómen-tes, 1x2 szobás, előszobás, fürdőszoba-helyiséggel, továbbá régi épületben 1x3 szobás, zárt folyosó, vízvezeték az uccában. 240.000.
12. Belvárosban 1x4 szobás, 6x1 szobás, alapincézve, vízvezetékkel, kb. 58.000 hozam. 300.000.
13. V. Választó-u. táján üzletes sarokház 2x2, 2x1 szobás lakásokkal 250.000.
14. Ugyanott 1x2, 2x1 szobás, 14c ezer.
15. Belvárosban 4x2, 6x1 szobás, tisztán 10 % hozam. 520.000.
16. Central-mozi közelében magas-földszintes, 3 szobás, fürdőszobás, zárt folyosó, pince, 300 □-ól szőlőskert. 350.000
17. V. Demeter-uccában 1x1, 1x2 szobás. 270 □-ól telek, víz az uccában. 115.000.
18. Kövezett útvonalon 2x1 szobás, nagy gyümölcsösökkel. 90.000
19. Belvárosban 7x1 szobás, 200 □-ól gyümölcsös. 240.000.
20. V. Választó-ucca közelében 1x3, 1x1 szobás, esslingeni redőnyök, 375 □-ól gyümölcsös, vízvezeték az uccában. 250.000.
21. Cukorgáz táján adómentes, 2 szobás, üvegezett veranda, fürdőszoba-helyiség, pince, vízvezeték az uccában. 260.000
22. V. Választó-uccában adómentes, 1x2 szobás, előszobás, régi épületben 1x2, 1x1 szobás, nagy uccal front. 250.000

Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletes házak, telkek, földek, stb. el-adására van megbízásom

Aradi kertészetből olcsón eladók:

Legjobb minőségben és fajokban bokor- és magastörzsu rózsa, Futók, mitat ampelopsis velchei, polygonum, cle-matis. Fenyők, buxusok, évelők, szamócapalánták.

Érdeklődni: König & Lázár szállító cégnél.

3780

NEMZETI SZÁLLODA :: HOTEL NATIONAL

BUDAPEST VIII., József-körut 4., a Nemzeti Színházzal szemben. — Telefon: 320—30, 334—09, a HUNGARIA NAGYSZÁLLODA Kényelmes, tiszta szobák. Hideg-meleg folyóvíz. vezetése alatt. Központi fűtés, fürdőszobák, telefon világítójelzők.

Reggeliző-terem. ☉ Éttermek ☉ Dreher-söröző.

Polgári árai Figyelemes kiszolgálás. ☉ Egyágyas udvari szobák: P. 6, 7, 7.50, 8. Uccai szobák: P. 9, 10. Kétágyas szobák: 11, 11.50, 12, 14, 15, 17, 18. ☉ Kiránduló cserevonattal érkező t. vendégeknek a szobáinkból 25 százalék kedvezményt nyújtunk.

Sádogos és vízvezeték-szerelő műhely v. Heim Domokos-u. 2. és Thököly-tér sarok

Ditchen Márton

Olcsó árak! Szakszerű munka! Javítások pontosan eszközöltek. Egy Víz- és gáz-állomás megújítására kérésre

Akar jó és szép pap-

lant? — Forduljon

Haubenreith Mihály

50 év óta fennálló műhe-lyéhez, Arad, v. Batthyány-és Széchenyi-u. sarok. Olcsó árak, lelkiismeretes munka!

Őszi ruhákat és kabátokat

legszívesebben fest, tisztít, valamint

KNAPP modernül berendezett vállalkozása

v. Weltzer J.-u 11. — v. Magyar-u. 10.

50% Fa-megtakarítás!

450.— Lej a szab-

dalmazott „ZSIGUCL” radiátor

Minden kályhához felszerelhető.

Ertek ötének díjmentesen szereljük fel próbára: 8615

HAMMER ZSIGMOND és FIA

ARAD, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 27.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

HÁZASSÁG.

ARADON

saját házában, szépen berendezett lakással és jól bevezetett ipari üzommal bíró özvegy ember, megfelelő hozománnyal rendelkező középkorú magános nővel házasság céljából megismerkedne. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3789

ALKALMAZÁS.

JOMEGJELENESÜ, 24 éves katonaviselt üdítvátkereskedő, hétévi gyakorlattal, szükséges nyelvismerettel, azonnali beépítésre állást keres. Kirakatrendezést vállalom. Mátyás Győző, Radna (Jud. Arad). 3715

FÖKERTÉSZ parkírozó és egyéb szakmában keres. Petrus Peter, Str. V. Elnia Hutoran No. 31. 3608

PAPÍRSZAKMABÓL teljesen képzett. ügyes kiszolgáló alkalmazott felvételt. Cím a kiadóhivatalban. 8687

LAKÁS.

NEGYSZOBÁS modern lakás, november elsejére kiadó. Hall, parkett, fürdőszoba, villanycsillárokkal, v. Batthyány-ucca 29. szám. 3708

HAROMSZOBÁS, konyhás udvari lakás november 1-re kiadó. Str. Consistoriului No. 46. 3717

NAGY HELYSÉG irodának vagy üzleti helyiségnek azonnal kiadó, volt Verbeczi-ucca 12. 3716

KEISZOBÁS, konyhás új polgári ház. kiadó. Str. Rahovei 61. (v. Mihály-ucca) 3718

EGYSZOBÁS nagyobb és egyszobás kisebb lakás melékhelyiségekkel olcsón kiadó, v. Sarló-u. 74. 3744

HAROMSZOBÁS modern lakás Strada Gojdu (Szt. István-u.) 4. alatt kiadó. 3742

MAGASFÖLDSZINTES 3 szobás lakás 1400 lejért azonnal és több szobatorén lakások v. Munkácsi Mihály-ucca 5. sz. alatt kiadó. 3709

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KERTRENYILŐ esinosan butorozott tiszta szoba a város központjában, nagyon olcsón kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 400

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

KIADÓ v. Thököli-tér 11. szám alatt egy háromszobás, fürdőszobás, földszinti lakás. 3733

V. LÖVÉSZ-ucca 18. sz. alatt 2 szobás uccai lakás nov. 1-re kiadó. 3726

OLCSÓN kiadó november 1-re összkomfortos, modern, 5 szobás lakás Str. Moisa Nicuara (volt Petőfi-ucca) 12. sz. alatt. 3729

Két egymásbanyiló

elegánsan butorozott különbejáratú uccai szoba, fürdőszobával azonnal kiadó, gör. káth.-palota. Strada Bastian 7, k. 2.

Tiszta, csinos, ujonnan berendezett különbejáratú

butorozott szoba 300. - lejért kiadó

Volt Purgly Lajosné-u. 180. 3707

Kulturpalotával szemben

Bulevardul Dragalina 4. sz. alatt négyszobás komfortos lakás november 1-től kiadó.

Ertekezni házimesternél. 3526

Str. Bucur (Eötvös-u.)-han

udvari 2 szoba, fürdőszoba, melékhelyiséggel azonnal kiadó:

Muzsai-féle ruhaüzlet.

UJONNAN FESTETT

4-5 szobás lakások Str. MORIA (Széchenyi-u.) 4. számú házban I. és II. emeleten

kiadók. 3723

VÉTEL ÉS ELADÁS.

TELJESEN JO ALLAPOTBAN LEVŐ finom férfi téllakát, szilkszingallerral, alacsonyterműre szabva, 1500 lejért eladó. Cím meg tudható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3661

ELADÓ Porcellán fali mosdó, telepes rádió, márvány oszlop, nagy üst, összehajtható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehernemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2-4 lg. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3544

JOALLAPOIBAN levő silskinbunda eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3698

EGY jókarban lévő fürdőkád eladó. Str. Oltuz 193. 3734

UJONNAN festett kétszobás lakás olcsón kiadó. V. György-ucca 86. 3737

ARANYHALAK nagyon olcsón kaphatók, ugyszintén aquarium hal-eleség. V. Dezső-u. 13-15. 3738

ÉRETT porhanyós trágya olcsón eladó. Str. Cegălniceanu 12. 3743

KATONA NÁNDOR festmény! NAGY OCASIO női bundák és bundabélészekben, kis és nagy Singer-varrógép, Schöberl-ágy, új Protos porszívógép, japán, zsolnai és különböző majolika vázák, komplett valódi meiseni és Alt Wien étkező-szervizek, fali vitrinek, álló villanylámpák, festmények, alpaca és ezüst evőeszközök, rézgyak, keleti perzsa és szmirnaszövegek, gyári szőnyegek, szobaberendezések és külön butorok, aranyozott kassoi tükrök, antik szekrények, régi toaszt tükrök, stb. eladók: Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1, (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

NUTRIA (férti) bunda sürgősen olcsón eladó. Comisio, Bdul Reg. Maria 9. szám. 3210

SÜRGŐSEN keresek Biberet-sál, férfi és női bundákat, kisebb-nagyobb keleti és helyb. készített perzsaaszövegeket, velencei tükröt, ezüst evőeszköz és ezüst dísztárgyakat, márkás porcellánokat, ékszereket egész szobaberendezéseket, egy butorokat, arany fogszorokat, gyári szőnyeget, szőnyeg és szőnyegterítőket, store függöny dísztárgyakat stb. SALGÓNÉ bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi uccai). Neuman-palota. 4000

GABY

kalapszalonn. Nincs áremelés! Feltéve divatkalap, fekete bordó és sötét-kék 70 lejűtől kapható. Arad, Bul. Reg. Ferd. 11. (volt József főherceg ut)

CSUKOTT Ford-autó nagyon jókarban eladó. Str. Dorobanților 50.

ZIMMERMANN SÁNDOR szücs

Str. Bucur No. 5. Elvállal mindennemű szőrmemunkát: úgy javítást, mint újat, hozott szőrmékből is. Saját szőrmerek-tárral rendelkezik. O O Olcsó árak!

Rossz villanyégők,

rossz elemek becserélése ráfizetéssel újakra a Motorica-nál volt Asztalos Sándor-ucca 12.

Műlábak,

műkezek, valamint Orthopéd készülékek. lúdtalpbetétek, sérvkötők és kötszerek mérték szerint

Tejnor Ferenc és Társa

oégnél, Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 21.

Modern háló, ebédlő:

egészen újak, asztalok, szekrények, gyermekágy, varrógép, íróasztal, ülőfürdőkád. Czeiler-féle mángorló, előszobafal, szőnyeg, cselédágy. 3-as számú Wertheim-kassza, jutányosan eladók. 2630

Strada Dimitrie Raicu 5- szám, gyermekkorháznál

Eladó

70 drb. ezüstérmes Rhode-Island baromfi. 3388

Dr. Králitz Lajosné, Pancota.

Egy tűzmentes iratszekrény

vasból, aszbeszttel bélelt olcsón eladó.

„FAVORIT”, WEISZ ARMIN. Str. Bratianu 7., volt Weitzer-ucca.) 3746

Automobilokat

legszébben, legtartósabban fényez **Ducoval**

Anton Szontágh

Autó-kártyamunkát is vállal. Str. Ghiza Birta 42. (v. Kórház-ucca).

Tűzifa

legolcsóbban beszerezhető:

CONCURENTA

fatelepen v. Választó-u. 176-178.

1 öl 1a száraz hasáb Lei 560 3741

UJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házimesternél.

ÜZLETEK.

30 éve fennálló fűszer- és fa-üzlet

2 szoba és fürdőszobás lakással, azonnalra kiadó. Ugyanott két kétszobás lakás, melékhelyiségekkel, azonnalra vagy november 1-re kiadó. Érdeklődni:

Stern Lipót háztulajdonosnál, Str. Matei Corvin 1. (v. Hunyadi-ucca).

Portálos üzlethelyiség

jorgalmas uccában, női fodrászszalonnak, vagy bármilyen más célra is (villany és gáz bevezetve) azonnalra kiadó.

Stern Lipót, Str. Matei Corvin 1. (v. Hunyadi-ucca).

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Készpénzért

megvesszük butorait, ezüstjét, antik tárgyait, szőnyeget, varrógépeket stb. stb. Eladó olcsón Lengyel-féle teli háló, konyhaberendezés, Singer varrógép, festmények stb. stb. COMISIO bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház 24 százalék mellett folyósít kölcsönöket: arany és ezüst tárgyakra, ékszerekre, valódi szőnyegek, írógépekre, stb. úgy, hogy ilyen tárgyaknak a zálogházba való eljuttatására megbízásokat ismételten elfogadunk.

INGATLAN.

MEGVÉTELRE keresek belvárosban két lakásos modern magánházat. Ertekezhetni: Str. Cosbuc (Vesselőny-ucca) 12.

Sarok üzleti házam

trafik és italmérőssel, szabadkézből eladó. Ertekezni lehet: Széchenyi József, Székudvar.

A „FAVORIT”

ügynökség ajánl igen kedvező házvételkeket.

A Szabadság-térhez 5 percre 7 lakásos bérház, az egész alapinczeve, 16-val napi áron alul Lei: 300.000.

A Tököli-térhez 5 perc 8 szobás magánház Lei: 210.000.

A vasút felé, a főútvonal mellett 8 lakásos bérház, jó jövedelem, a napi áron jóval alul Lei: 350.000.

A vasút felé, a főútvonal közelében 12 lakásos, felemeletes bérház, jó jövedelemmel, alkalmi vétel Lei: 500.000.

A Tököli-térhez 5 perc egy szép, modern magánház, 8 szobás Lei: 300.000.

A Szabadság-tér mellett felemeletes bérház, 1 üzleti, 1x4, 1x8, 5x1 szobás lakással, napi áron alul Lei: 720.000.

A belvárosban bérház, jó jövedelem, nagyon szép 10 lakással Lei: 750.000.

A belvárosban emeletes bérpaloták szép lakásokkal, jó jövedelemmel: 600.000, 950.000, 1.300.000, 1.400.000, 1.650.000, 1.800.000, 2.000.000, stb.

Arad bármely uccán szép magánházakat ajánlok.

Előjegyzéseket építkezésre, valamint tervek készítését igen olcsón, a mai viszonyokhoz megfelelően, vállalunk.

„FAVORIT”

WEISZ ARMIN, Str. BRATIANU 3745 No. 7. (volt WEITZER-u.)

B. B. 12

Ez a három jel már átment a köztudatba.

BRISTOL Budapest 12. — P.-ért

ad naponta nagyon jó szobát elsőrangú ellátással.

A vendég minden kényelmét megtalálja.

Dlután és este tánc.

A bárban intim hangulat esték.